

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**OMEZENÍ OSOBNÍ SVOBODY OSOB
PÁCHAJÍCÍCH TRESTNÝ ČIN NEBO JINOU
PROTISPOLEČENSKOU ČINNOST NA PRAZE III**

Autor práce: Richard Syblík, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha
Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z.ú.
Žižkova 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Richard Syblík, DiS.
Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Omezení osobní svobody osob páčajících trestný čin nebo jiné protispoločenské chování na Praze III

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Restriction of the personal freedom of the people who have comitted a crime or other antisocial behaviour in Prague III

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): Mgr. Bc. Josef Kříha
Datum zadání bakalářské práce: říjen 2019

CÍL BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: Cílem práce je formou teoreticko-praxeologického vhledu zmapovat a vyhodnotit rozdíly mezi omezením osobní svobody z pohledu jednotlivých zvláštních právních předpisů. V práci bude komparována teoretická zákonná část jednotlivých oprávnění se zkušenostmi z praxe v rámci praktického použití jednotlivých oprávnění. V rámci empirické části a výzkumu bude formou kvalitativního a kvantitativního šetření zjišťována míra využívání jednotlivých oprávnění u policistů sloužících na Praze III u osob přistížených při páčání trestného činu nebo jiného protispoločenského chování a navrženy inovace v jejich užívání.

Student: Richard Syblík, DiS.	25.10.2019 datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha	10.11.2019 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	9.12.19 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	10.12.19 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	16.12.2019 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josefu Kříhovi za cenné rady, trpělivost, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SYBLÍK, R., Omezení osobní svobody osob páchajících trestný čin nebo jinou protispolečenskou činnost na Praze III: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 96 s. Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: omezení osobní svobody, zadržení, zajištění osoby, zajištění cizince, připoutání

Omezení osobní svobody je jedním z nejzávažnějších zásahů do základních lidských práv a svobod. Pro příslušníky Policie České republiky znamená nejzásadnější a nejrazantnější oprávnění, které jim je legislativně svěřeno státní mocí za účelem ochrany veřejného pořádku a vynucování splnění právní povinnosti.

Věcná část bakalářské práce (dále jen „**práce**“) vymezuje, analyzuje a objasňuje základní pojmosloví a teoretická východiska zkoumané tematické oblasti českého právního řádu, která upravují jednotlivé kompetence příslušníků Policie České republiky k omezení osobní svobody osob. Principy a zmocnění vycházejí z Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod a v optice „lex generalis“ ze zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Legitimitu činnosti zakročujících příslušníků Policie České republiky v rámci závažných zásahů do práv a svobod občanů v souvislosti s omezováním osobních svobod zaručují zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „**zákon o Policii ČR**“) a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „**trestní řád**“). Empirická část „práce“ bude s ohledem k praxeologickým zkušenostem jejího zpracovatele formou kvantitativně užitých statistických dat demonstrovat aplikaci omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III a následně bude doplněna o výzkumné šetření mezi příslušníky Policie České republiky za účelem vyhodnocení užívání zákonného rámce k omezení osobní svobody během výkonu služby ve sféře jednotlivých služebních zařazení či podle délky trvání služebního poměru.

ABSTRACT

SYBLÍK, R., Restriction of the personal freedom of the people who have committed a crime or other antisocial activity in Prague III: Bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2020. 96 p. Supervisor: Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Key words: restriction of the personal freedom, detention of a person, arrest of a person, arrest of a foreigner, handcuffing

Restriction of the personal freedom is one of the most serious encroachments on fundamental human rights and freedoms. For the members of the Police of the Czech Republic, it means the most fundamental and the most violent authorization, which is legally entrusted to them by the state authorities in order to protect the public order and enforce the fulfillment of legal obligations.

The factual part of the bachelor thesis (hereinafter referred to as the „thesis“) defines, analyzes and clarifies the basic terminology and theoretical basis of the examined thematic area of the Czech legal order, which regulate the individual competences of the Police of the Czech Republic. The principles and empowerments are based on the Constitution of the Czech Republic, the Charter of Fundamental Rights and Freedoms and the *lex generalis* optics of Act No. 361/2003 Coll., On the service status of the security forces. The legitimacy of the action of intervening members of the Police of the Czech Republic in the framework of serious interference with citizens' rights and freedoms in connection with the restriction of personal freedoms is guaranteed by Act No. 273/2008 Coll., On the Police of the Czech Republic (hereinafter referred to as the “Act on the Police of the Czech Republic”) and Act No. 141/1961 Coll., On Criminal Procedure (hereinafter the “Criminal Procedure Code”). The empirical part of the thesis will demonstrate the application of the restriction of personal freedom within the territory of Prague III in the form of quantitatively used statistical data with regard to the practical experience of its author and will be supplemented with a research survey among the members of the Police of the Czech Republic in order to evaluate the use of the legal framework to restrict personal freedom during the performance of service in the sphere of individual service classes or according to the length of the service.

Obsah

Úvod.....	9
1. Cíle a metodika bakalářské práce.....	10
2. Osobní svoboda.....	12
2.1 Osobní svoboda v Listině základních práv a svobod.....	13
2.2 Omezení osobní svobody	15
2.3 Povinnosti Policie České republiky při omezení osobní svobody osoby... 16	
3. Omezení osobní svobody podle trestního řádu	18
3.1 Zadržení podezřelého policejním orgánem	19
3.1.1. Vazební důvody v rámci zadržení dle § 76 trestního řádu	19
3.1.2. Práva a povinnosti policisty při zadržení osoby podezřelé dle § 76 odst. 1 trestního řádu.....	20
3.2 Omezení osobní svobody podezřelého kýmkoliv	21
3.3 Příkaz k zatčení.....	22
4. Omezení osobní svobody podle zákona o Policii ČR.....	24
4.1 Předvedení osoby za účelem podání vysvětlení	25
4.2 Předvedení osoby za účelem zjištění její totožnosti	26
4.3 Předvedení osoby za účelem získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace.....	28
4.4 Připoutání	29
4.5 Zajištění osoby dle § 26 zákona o Policii ČR.....	31
4.5.1. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR	33
4.5.2. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR.....	34
4.5.3. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. c) zákona o Policii ČR	35
4.5.4. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR	35
4.5.5. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. e) zákona o Policii ČR	38
4.5.6. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii ČR.....	40

4.5.7.	Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. g) zákona o Policii ČR	41
4.5.8.	Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. h) zákona o Policii ČR	41
4.5.9.	Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. i) zákona o Policii ČR	42
4.6	Zajištění cizince dle § 27 zákona o Policii ČR	43
4.6.1.	Zákonné rámce k zajištění cizince dle ustanovení § 27 zákona o Policii ČR	44
5.	Problémová analýza aplikačního příkladu s nutností využití oprávnění k omezení osobní svobody	48
5.1	Problémová analýza aplikačního příkladu řešení jiné protispolečenské činnosti bez nutnosti užití oprávnění k omezení osobní svobody	51
6.	Empirická část-Kvantitativní výstupy omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III v období roku 2017, 2018 a 2019.....	54
7.	Empirická část-výzkum mezi příslušníky Policie České republiky	57
7.1	Stanovení dílčích hypotéz	58
7.2	Grafické vyhodnocení šetření mezi příslušníky PČR	59
7.3	Komplexní zhodnocení výzkumného šetření	72
Závěr.....	73
Seznam použitých zdrojů	76
Seznam zkratk	78
Seznam příloh	79

Úvod

Volba tématu práce „*Omezení osobní svobody osob páchajících trestný čin nebo jinou protispolečenskou činnost na Praze III*“ byla ovlivněna praxeologickými zkušenostmi jejího zpracovatele, příslušníka Policie České republiky, ve služební hodnosti vrchní asistent¹ s přiřazeným hodnostním označením podpraporčík², aktuálně zabezpečujícího jednu ze základních forem činnosti útvarů služby pořádkové policie Policie ČR, konkrétně hlídkovou službu v rámci věcně a místně příslušné policejní součásti, Místního oddělení Policie, v Praze 9 – Letňanech, spadající pod Krajské ředitelství Policie hlavního města Prahy, Obvodní ředitelství Policie Prahy III. Omezení osobní svobody osoby je jedno z nejzákladnějších, nejdůležitějších, nejzávažnějších, nejdůležitějších a bezesporu nejdiskutovanějších oprávnění, kterým policista hlídkové služby základního útvaru disponuje a je potřeba, aby každý příslušník znal dokonale svá oprávnění, povinnosti a postupy při jeho aplikaci.

Další důvod k výběru tématu je jeho obsáhlost a barvitost, která vyplývá ze skutečnosti, že realizace pořádkové činnosti, tj. výkonu služby tzv. „přímé bezpečnostní povahy“ se vyznačuje značnou rozmanitostí ve sféře aplikace služebních zákroků či úkonů a vyniká širokým a jedinečným spektrem osobností a charakterů na úseku veřejnosti, kterou lze v rámci služby potkat.

Přílohová část „práce“ mimo jiné obsahuje kompletní a přesnou písemnou administrativu k reálnému aplikačnímu příkladu policejní práce v praxi, který byl zpracovatelem v rámci jeho služební činnosti kompletně realizován. Samotná kazuistika je v práci rozebrána a praxeologickým vhladem analyzována za účelem pochopení celé problematiky. Součástí „práce“ bude také autorovo zamyšlení nad realizací výkonu těchto zákonných oprávnění a hypotézy ohledně využívání těchto institutů v praxeologickém pojetí napříč útvary Krajského ředitelství Policie hlavního města Prahy. Za tímto účelem bude provedeno kvantitativní výzkumné dotazníkové šetření k realizaci omezení osobní svobody a jeho následné vyhodnocení. Do „práce“ budou zařazeny i skutečné statistické údaje týkající se problematiky omezení osobní svobodě v rámci teritoriálního obvodu Prahy III.

¹ TOMEK, P. *Slovník služebního poměru*. Olomouc, 2009, s. 199.

² TOMEK, P. *Slovník služebního poměru*. Olomouc, 2009, s. 37.

1. Cíle a metodika bakalářské práce

Při tvorbě „práce“ bylo v první etapě realizováno důkladné studování zvoleného tématu, shromažďování informací, poznatků praxeologického charakteru a vhodné teoretické literatury. V průběhu následného studia materiálů byly selektovány jednotlivé výzkumné problémy a docházelo k formulaci a tvorbě hypotéz, které budou v rámci empirické části potvrzeny nebo vyvráceny.

Elementárními metodami, jež byly vybrány k realizaci procesu tvorby, jsou metody analýzy a komparace. Analýze budou jednotlivě podrobeny všechny prameny a informační zdroje, dojde k podrobnému vysvětlení jednotlivých pojmů, užívaných v praxi. Metoda komparace zajistí kvalitní srovnání jak různých druhů omezení osobní svobody mezi sebou navzájem, tak rozdíly mezi těmito instituty v praxeologickém pojetí.

Cílem „práce“ je analyzovat zákonná ustanovení českého právního řádu, která definují oprávnění příslušníků Policie České republiky k omezení osobní svobody, jakož i navázaných souvisejících neurčitých právních pojmů. Dalším cílem je komparovat teoretickou zákonnou část se zkušenostmi z výkonu služby v rámci praxeologického hledu na jednotlivá oprávnění.

V úvodní části „práce“ jsou vymezena podstatná pojmosloví zvoleného tématu, konkrétně samotná osobní svoboda, její historie, vznik základních zásadních právních dokumentů, ukotvení v českém a mezinárodním právu, jakož i povinnosti příslušníků Policie České republiky při a po aplikaci oprávnění k jejímu omezení. Nechybí ani popis základního zmocnění reflektujícího legitimitu činnosti zakročujících příslušníků Policie České republiky, tedy Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod.

Věcná část „práce“ v rámci samostatných subkapitol formou deskriptivní analýzy poukazuje k jednotlivým ustanovením příslušných zvláštních právních předpisů, tj. trestního řádu a zákona o Policii ČR, týkajících se problematiky omezení osobní svobody a předkládá detailní vysvětlení všech přidružených pojmů a definic, které s problematikou aplikace jednotlivých ustanovení souvisí. Z nejvýznamnějších lze jmenovat zadržení osoby podezřelé, omezení osobní svobody kýmkoliv, zatčení osoby, předvedení osoby, zajištění osoby a zajištění cizince.

Teoretické výstupy „práce“ jsou s ohledem k praxeologickým zkušenostem zpracovatele obohaceny o jeho empirický vhled na problematiku, který reflektuje aplikační konsekvence zkoumané tematické oblasti. K prohloubení poznání jsou tyto výstupy doplněny o užité kasuistiky z aplikační praxe.

Empirická část „práce“ obsahuje kvantitativní výzkumné šetření směřované k osloveným respondentům, tj. příslušníkům Policie České republiky zařazených do útvarů jednotlivých Krajských ředitelství Policie České republiky a to za účelem zjištění četnosti užívání jednotlivých oprávnění, v rámci služebního zařazení policistů či podle délky trvání jejich služebního poměru. Výsledky budou reflektovat četnost využití jednotlivých oprávnění spojených s realizací zásahu do práv a svobod občanů v rámci omezení osobní svobody osoby dle jednotlivých ustanovení zákona o Policii ČR a trestního řádu.

Při výzkumu zpracovatel upotřebí dotazníkové kvantitativní výzkumné šetření mezi policisty zařazenými k výkonu služby na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy a dalších územních organizačních jednotek ke zjištění míry využívání jednotlivých oprávnění k omezení osobní svobody. V rozsahu vyhodnocování bude stanovován profil policisty, dále na jakém služebním místě je zařazen, doba jeho služby u Policie České republiky a jak často dotazovaný policista využívá zmíněná oprávnění. Zda upřednostňuje využití oprávnění, či v případě, kdy osoba podezřelá ze spáchání trestného činu či jiné protispolečenské činnosti, dbá všech pokynů a nebrání řádnému objasnění věci, preferuje neomezovat ji na osobní svobodě a tedy co nejvíce šetřit základní lidská práva v rámci zachování maximální přiměřenosti postupu a institutů trestního práva jakožto krajního prostředku, tzv. „ultima ratio“.

2. Osobní svoboda

Osobní svoboda patří mezi základní lidská práva. V České republice je právně ukotvena dvěma zásadními legislativními dokumenty. Listinou základních práv a svobod, tedy Usnesením č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky³ a Evropskou Úmluvou o lidských právech, celým názvem Sdělení č. 209/1992 Sb., federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících.⁴

Její podstata není zakotvena jen v právních předpisech, ale samotná osobní svoboda je důležitým faktorem v existenci a vývoji člověka, jelikož vychází ze svobody, seberealizace a sebe prezentace v obecném a přirozeném pojetí u každého z nás. Zajišťuje nedotknutelnost člověka, ochranu před nežádoucím vnějším působením a může být omezena pouze v případech stanovených zákonem.

Přesný výklad pojmu v Listině základních práv a svobod nenalezneme, jelikož není vymezena žádná přesná a legální definice, avšak osobní svoboda se dá chápat jako součást svobody obecné a rovněž jako jeden z principů nedotknutelnosti. Osobní svobodu v širším slova smyslu lze spojit s pojmem svobody lidské bytosti ve všech sférách její činnosti. Zaručení práva na osobní svobodu v demokratickém státě znamená zajištění základní hodnoty důstojného lidského života. Jedná se o jeden z nejstarších a nejtypičtějších příkladů specifické svobody v právním slova smyslu. Její historický vývoj je těsně propojen s vývojem lidských práv jako takových.⁵

Ideové zdroje základních lidských práv a svobod můžeme nalézt již ve starověkém Řecku. Přestože zde nebyla vytvořena ucelená koncepce lidských práv, uvažují řečtí filosofové již o vrozených právech a povinnostech a to na základě myšlenky, že všichni lidé jsou součástí stejného světa a mají stejný rozum, tudíž jsou si logicky rovni. Toto pojetí svobody je však velmi vzdáleno dnešnímu chápání a celospolečenskému všeobecně uznávanému vnímání lidských práv. Významný

³ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 85-89.

⁴ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 304.

⁵ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 302.

pokrok nastal v období středověku. Vznikl první významný dokument Magna Charta Libertatum, v překladu Velká listina práv a svobod, podle které mohl být občan uvězněn jen po zákonném odsouzení. Byl to první dokument omezující pravomoci panovníka vůči jeho poddaným na základě zákona, který svým obsahem směřoval k dnešnímu pojetí ústavního práva.

V pozdějších stoletích byl text Magna Charta Libertatum často porušován. Během let vzniklo na různých územích několik dalších listin na ochranu lidských práv, avšak až po první světové válce se osobní svoboda stala důležitým všeobecným zájmem ukotveným v mezinárodním právu. Předtím byla respektována jen některými státy a každý si ji upravoval a definoval vlastními zákony. Změnu v tomto ohledu učinila Organizace spojených národů, která prostřednictvím svého Valného shromáždění přijala Všeobecnou deklaraci lidských práv. Hlavní myšlenkou dokumentu bylo, že všichni lidé se rodí svobodní a jsou si sobě rovni.

2.1 Osobní svoboda v Listině základních práv a svobod

Listina základních práv a svobod uvádí, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem. Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.⁶ Nikdo nesmí být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku.

V Listině základních práv a svobod je především chráněno lidské bytí. Jde o hodnoty, které jsou nezbytné pro zajištění důstojnosti člověka a uchování jeho integrity. Každý je subjektem práv, tedy je způsobilý mít práva. Zvláštní pozornost věnuje Listina principům soudního řízení. Listina stanovuje, že ačkoliv člověk může být zbaven osobní svobody, musí se tak dít pouze z důvodů a způsobem, který uvádí zákon.⁷ Tyto podmínky mohou být stanoveny z mezinárodních smluv a úmluv. Prameny mezinárodního práva jsou nadřazeny zákonům a vyhláškám České republiky. Stát se tak nesmí dopouštět činů porušujících osobní svobodu občanů, je

⁶ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 287.

⁷ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 287-301.

povinen přijímat dostatečná opatření k ochraně tohoto základního práva a vykonávat dohled nad situacemi, při kterých může být ohroženo.

Osobní svoboda je garantována vzhledem k zákazu otroctví, nevolnictví či jiných nucených prací a služeb, svobodě pohybu a pobytu, svobodě obydlení, právu na ochranu soukromí a rodinného života, svobodě vlastnit majetek. Pokud je jedinec zbaven osobní svobody či stíhán za trestný čin, má právo na spravedlivý proces. Právo na osobní svobodu je pojímáno velmi široce, zákonem jsou však také upraveny zákonné možnosti jejího odůvodněného prolomení. V praxi půjde kupříkladu o výkon domovní prohlídky, prohlídky jiných prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných prostor a pozemků⁸, zadržení a otevření poštovních zásilek nebo telegramů⁹ nebo odposlech a záznam telekomunikačního provozu¹⁰ v rámci trestního řízení.

Zbavení osobní svobody v sobě nese objektivní a subjektivní prvek. Objektivním prvkem je myšleno umístění a uzavření daného člověka do určitého omezeného prostoru po určitou dobu. Subjektivní prvek je absence souhlasu člověka s tímto uzavřením. V souvislosti s uváděným, Listina hovoří o vězení, výkonu vazby, zatčení obviněného¹¹, zadržení podezřelé osoby¹² a o případech detence, jež Listina výslovně nejmenuje, ale mají oporu v zákonech České republiky.

Nikdo nesmí být vzat svévolně do vazby, lze to jen z důvodů a na dobu stanovenou zákonem a na základě rozhodnutí soudu. Zadržená osoba musí být ihned seznámena s důvody zadržení, vyslechnuta a nejpozději do 48 hodin propuštěna na svobodu nebo odevzdána soudu. Soudce musí zadrženou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě, nebo ji propustit na svobodu. Zatknout obviněného je možno jen na písemný odůvodněný příkaz soudce. Zatčená osoba musí být do 24 hodin odevzdána soudu. Soudce musí zatčenou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě nebo ji propustit na svobodu.

⁸ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 353-356.

⁹ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 357-358.

¹⁰ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 359-362.

¹¹ FENYK J., CÍSAŘOVÁ D., GŘIVNA T. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 7. Vydání. Praha, 2019, s. 291.

¹² FENYK J., CÍSAŘOVÁ D., GŘIVNA T. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 7. Vydání. Praha, 2019, s. 288-290.

2.2 Omezení osobní svobody

Omezení osobní svobody jednotlivce je oprávněním policie, které závažným způsobem postihuje základní lidské právo, garantované Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami, zejména Evropskou Úmluvou o lidských právech. Vzhledem k tomu musí být zajištěno, aby se každé takové omezení realizovalo pouze na základě zákona, v nezbytném rozsahu a k ochraně hodnot, jakými jsou bezpečnost státu, veřejný pořádek, pokojný stav ve společnosti, předcházení zločinnosti, život či zdraví lidí a ochrana práv. V rámci prolomení práva na osobní svobodu je nutné a nezbytné dodržovat řadu zásad.

Príslušník policie musí stále brát na zřetel, aby při omezení osobní svobody nedocházelo k excesům a k nežádoucímu nadbytečnému porušování dalších základních lidských práv a svobod. Nezbytností je respektování důstojnosti, vážnosti a cti každého jednotlivého člověka.¹³ Omezuje-li osobní svobodu, je nutné, aby se držel zásady přiměřenosti postupu¹⁴, povinnosti poučování¹⁵, zákonnosti, subsidiarity a především základních obecných morálních zásad. Jmenované zásady vychází ze samotné Listiny základních práv a svobod a jsou citovány v mnoha dalších předpisech a zákonech České republiky. Jde především o konstatování, že nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.¹⁶ Mučením se rozumí jakékoliv jednání, jímž je člověku úmyslně působena silná bolest nebo tělesné či duševní utrpení s cílem získat od něho nebo od třetí osoby informace nebo přiznání.

Policista, který se stane svědkem takového zacházení, má povinnost přijmout opatření k zamezení takovému zacházení a oznámit je bezodkladně svému nadřízenému.¹⁷

¹³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 62.

¹⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 73.

¹⁵ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 78.

¹⁶ ČESKO. *Ústava ČR: Listina základních práv a svobod ; Parlament, volby, Ústavní soud, Ombudsman, ministerstva ; Antidiskriminační zákon, Zákon o Sbírce zákonů : změny volebních zákonů - prezident, Parlament ČR*. Úplné znění. Ostrava, 1995, s. 18.

¹⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 109.

Za účelem přesnějšího vymezení jednání a chování policistů v době služby i mimo ni byl interně v roce 2005 vytvořen Etický kodex Policie České republiky. Na jeho vývoji se podílela pracovní skupina tvořená příslušníky a zaměstnanci Policie České republiky, pracovníky Ministerstva vnitra České republiky a externími konzultanty z nevládních organizací. Etický kodex přiložen do seznamu příloh této „práce“.

2.3 Povinnosti Policie České republiky při omezení osobní svobody osoby

Policie České republiky má zákonem stanovenou povinnost na žádost osoby omezené na svobodě, vyrozumět o této skutečnosti osobu jí blízkou nebo jinou osobu, kterou osoba omezená na svobodě určí. Jedná-li se o osobu nezletilou, osobu, jejíž svéprávnost byla omezena, vyrozumí také zákonného zástupce nebo opatrovníka této osoby. Jedná-li se o osobu mladší 15 let, vyrozumí také orgán sociálně právní ochrany dětí. Jde-li o vojáka v činné službě, vyrozumí také Vojenskou policii. Policie má za povinnost provést vyrozumění neprodleně.¹⁸

Možnost vyrozumění osoby blízké nebo jiné osoby, kterou osoba omezená na osobní svobodě určí, je však právem omezované osoby, nikoli povinností. Nemusí této možnosti využít, nic ji k tomu nenutí. Forma vyrozumění není zákonem nijak určena, ve výkonu služby však převažuje možnost telefonického vyrozumění určené osoby. Vyrozumění zákonného zástupce, orgánu sociálně právní ochrany dětí a Vojenské policie je však policista povinen v případech uvedených v zákoně o Policii ČR provést obligatorně i proti vůli osoby omezené na osobní svobodě.

Vyrozumění o skutečnosti, že osoba byla omezena na osobní svobodě osobě blízké nebo jiné osobě, kterou omezená osoba určí, policie neprovede, pokud by tím došlo k ohrožení splnění účelu závažného úkonu nebo pokud by bylo takové vyrozumění spojeno s nepřiměřenými obtížemi. O této skutečnosti bez zbytečného odkladu písemně informuje místně příslušného státního zástupce. Osobu výše uvedenou vyrozumí ihned, jakmile překážka pomine.¹⁹

¹⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 111.

¹⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 112.

Závažný úkon ani **ohrožení účelu závažného úkonu** není v zákoně o Policii ČR přesně definováno. S ohledem na význam institutu vyrozumění jde o situaci, kdy bezpečnostní následky vyrozumění nelze odstranit nebo je odstranění možné až následnými opatřeními, která z hlediska negativních důsledků přesahují újmu vzniklou nevyrozuměním. Za nepřiměřené obtíže, spojené s vyrozuměním třetí osoby lze považovat takové překážky ve vyrozumění, které nelze odstranit běžnými postupy či běžnými prostředky. Může se jednat o situaci, kdy je vyrozumívaná osoba v zahraničí, není možno se s ní zkontaktovat obvyklým způsobem. V praxi se zpracovatel „práce“ setkal s případem, kdy muž omezený na osobní svobodě chtěl o této skutečnosti vyrozumět svou sestřenicí, avšak neměl na ni žádný telefonický ani jiný kontakt a neznal ani adresu bydliště či místo jejího aktuálního pohybu a pobytu, tudíž nebylo možno ani po poskytnutí maximální možné součinnosti ze strany policejního orgánu žádosti vyhovět.

Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.²⁰

Právo na právní pomoc je garantováno Listinou základní práv a svobod²¹ i mezinárodními úmluvami²². Každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení.²³

V zákoně o Policii ČR je také upravena povinnost umožnit osobám omezeným na osobní svobodě plně aplikovat jejich právo na ochranu zdraví. Mají právo nechat se vyšetřit nebo ošetřit lékařem podle svého výběru. To však neplatí pro vyšetření lékařem ke zjištění, zda je lze umístit do policejní cely nebo je nutno je z ní propustit. Policie za účelem ošetření nebo vyšetření umožní přístup lékaře k této osobě.

²⁰ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 113.

²¹ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 85-89.

²² GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 304.

²³ ČESKO. *Ústava ČR: Listina základních práv a svobod ; Parlament, volby, Ústavní soud, Ombudsman, ministerstva ; Antidiskriminační zákon, Zákon o Sbirce zákonů : změny volebních zákonů - prezident, Parlament ČR*. Úplné znění. Ostrava, 1995, s. 21.

3. Omezení osobní svobody podle trestního řádu

Pro účely „práce“ bude v této kapitole pojednáno o omezení osobní svobody dle autorem vybraných zákonných ustanovení trestního řádu, která mají charakter přímé bezpečnostní povahy, kdy se bude jednat o situace, do kterých se může příslušník Policie České republiky dostat při běžném výkonu pořádkové služby. Jedná se o zatčení osoby dle aplikace ustanovení § 69 trestního řádu, zadržení osoby podezřelé dle aplikace ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu dále o omezení osobní svobody kýmkoliv dle aplikace zákonného ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu.²⁴

Za těchto okolností se může jednat o událost, kdy bude policistou přistižena osoba při páčání trestného činu a policista se bude v rámci svých oprávnění této osobě zabránit v dalším pokračování v páčání trestného činu či v jejím útěku z místa nebo o situaci, kdy se na místě příslušník Policie České republiky nacházet nebude, avšak jeho roli zastane občan. Za těchto podmínek se může jednat o jakéhokoliv svědka, kolemjdoucího, či o zaměstnance soukromé bezpečnostní agentury. O poslední jmenované půjde v nejvyšším množství případů, jelikož v dnešní době prakticky každá obchodní jednotka využívá za účelem ochrany majetku a prevenci před krádežemi pracovníků bezpečnostních agentur, kamerové systémy a další způsoby zabezpečení.

Omezení osobní svobody ve smyslu trestního práva, mají oproti omezením osobní svobody podle zákona o Policii ČR formálnější charakter. Je to způsobeno tím, že oprávnění podle trestního řádu mají mnohem fatálnější a rozsáhlejší účinky než krátkodobá omezení stanovená jinými právními předpisy. V případě trestního řádu se jedná o jedny z nejintenzivnějších a nejzávažnějších zásahů do základních práv a svobod jednotlivce.

Počátkem omezení osoby na osobní svobodě, začíná běžet zákonem stanovená lhůta, ve které je třeba s osobou provést potřebné úkony. Lhůty samozřejmě souvisejí se zásadami stanovenými v Listině základních práv a svobod a Evropské úmluvě o lidských právech.²⁵

²⁴ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 315-317.

²⁵ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 304.

3.1 Zadržení podezřelého policejním orgánem

Zadržení podezřelého dle aplikace zákonného ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu²⁶, ve smyslu zajišťovacího institutu v rámci trestního řízení, je jeden z nejužívanějších procesních úkonů ze strany příslušníků Policie České republiky. Jeho účelem je krátkodobé omezení osobní svobody osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, proti níž dosud nebylo zahájeno trestní stíhání a zamezení jejího útěku, případně pokračování jejího jednání. Zadržení má povahu opatření, není tedy rozhodnutím, a proto proti němu není přípustný opravný prostředek.

Od zadržení jakožto procesního prostředku v rámci trestního řízení je třeba rozlišovat zajištění osoby, vykonané dle aplikace zákonného ustanovení § 26 zákona o Policii ČR.²⁷ Jde o opatření, které má především bezpečnostní charakter, nikoliv procesní.

Osobu lze fakticky zadržet, pokud je dán některý z důvodů vazby stanovených v zákonném ustanovení § 67 trestního řádu a jen se souhlasem státního zástupce.²⁸ Mezi tyto důvody vazby patří vazba útěková, koluzní a předstižná.

3.1.1. Vazební důvody v rámci zadržení dle § 76 trestního řádu

Vazba představuje nejzávažnější trestně-procesní zajišťovací opatření. Jde o krajní a výjimečné opatření, tzv. „ultima ratio“, jehož účelu nelze dosáhnout jinak. Jejím cílem je zajistit osobu obviněného pro účely trestního řízení a výkonu trestu, zabránit mu, aby mařil či ztěžoval provádění důkazů, vyhýbal se trestnímu řízení nebo trestu, popřípadě zabránit mu v dokonání trestného činu nebo v páčání nové trestné činnosti. O vzetí do vazby vždy rozhoduje soud, ve vazebním zasedání. V přípravném řízení tak činí na návrh státního zástupce. Vazba není v žádném případě prostředkem nátlaku na obviněného a je nepřípustné, aby k tomuto účelu byla zneužívána. Během realizace tohoto zajišťovacího institutu nesmí být ponižována lidská důstojnost a na osoby nacházející se ve výkonu vazby nesmí být činěn nepřiměřený psychický nátlak.²⁹

²⁶ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 315-317.

²⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-125.

²⁸ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 316.

²⁹ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 322-325.

V praxi je při určování vazebních důvodů v rámci zadržení osoby podezřelé vždy nutno hledět na konkrétní okolnosti a skutečnosti případu. Příslušník Policie České republiky je povinen vždy veškeré okolnosti případu a možného zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu řádně a pečlivě vyhodnotit, aby ji nevystavoval nezákonnému, nadbytečnému či nepřiměřenému omezení osobní svobody. Proto je často využíváno možnosti, že pokud osoba svým jednáním nenaplňuje důvodnou obavu, že bude mařit řádné objasnění věci, spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení, je od omezení osobní svobody ustoupeno a všechny potřebné úkony jsou s osobou prováděny na základě dobrovolnosti.

3.1.2. Práva a povinnosti policisty při zadržení osoby podezřelé dle § 76 odst. 1 trestního řádu

Vzhledem k tomu, že zadržení je závažný zásah do práv a svobod osob a jde o omezení osobní svobody, musí být naléhavost věci řádně odůvodněna, zpravidla tím, že pokud by nedošlo k zadržení podezřelé osoby, byl by zmařen nebo podstatně ztížen účel trestního řízení. Souhlas státního zástupce musí být kvalifikovaný, to znamená na základě znalosti okolností případu.³⁰

Zákon však pamatuje na situace, kdy policista v rámci výkonu služby v terénu nemá možnost tento souhlas okamžitě obstarat, obzvláště stane-li se svědkem trestného činu, například vidí-li utíkající osobu z obchodní jednotky, za kterou běží ostraha. Za těchto podmínek, konkrétně v případě, že věc nesnese odkladu a souhlasu státního zástupce nelze předem dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zachycena na útěku, může policista konat a osobu zadržet. O zadržení však neprodleně musí státního zástupce informovat, podat mu zprávu o okolnostech, způsobu a důvodech zadržení, důkazy, které podporují podezření z trestného činu a další okolnosti důležité pro trestní řízení, které umožňují státnímu zástupci provést rozhodnutí ve věci. Zpravidla jde o rozhodnutí, zda bude podáván návrh na vazbu, realizace zkráceného přípravného řízení do 48 hodin anebo propuštění osoby ze zadržení na svobodu. Za tímto účelem státní zástupce většinou žádá policejní orgán o prověrku, zda osoba má stálé bydliště, kde se zdržuje, přebírá poštu a zda bude kontaktní pro orgány činné v trestním řízení.

³⁰ STŘÍŽ I., POLÁK P., FENYK J., HÁJEK R. *Trestní zákoník a trestní řád, průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou*. Praha, 2010, s. 255.

O zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu je nutno sepsat potřebnou administrativu. V praxi se jedná o tři základní formuláře, které příslušník Policie České republiky sepisuje a to protokol o zadržení osoby podezřelé, poučení zadržené osoby a protokol o výslechu osoby podezřelé.

Na protokolu o zadržení osoby podezřelé je nutno vymezip jakým způsobem byla osoba ztotožněna, hlavičku útvaru, který zadržení provedl, den, čas a místo zadržení, vazební důvody, údaje k podezřelé osobě, okolnosti zadržení, vazební důvody, zda u osoby byla provedena prohlídka a pokyny pro její případné umístění do policejní cely. Také je nutno osobu ihned o omezení osobní svobody řádně poučit a sdělit jí důvody zadržení a předpokládaný úřední postup. Pro určení doby, od kdy byla osobní svoboda osoby skutečně omezena, není podstatný čas vyhotovení protokolu o zadržení osoby podezřelé, lhůty počínají běžet od faktického omezení osobní svobody ze strany policejního orgánu.

Zadržená osoba má samozřejmě právo zvolit si obhájce a mluvit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení. K realizaci tohoto práva poskytne policista zadržené osobě maximální součinnost. Není-li však obhájce ve lhůtě 48 hodin, tj. do doby odevzdání zadržené osoby soudci, dosažitelný, provede se výslech i bez jeho účasti. Zadržený cizinec má dále právo, aby byl o jeho zadržení vyrozuměn konzulární úřad státu, jehož je občanem a právo na komunikaci s tímto konzulárním úřadem.³¹

3.2 Omezení osobní svobody podezřelého kýmkoliv

Omezení osobní svobody podle zákonného ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu je jedinou formou zadržení, která není podmíněna vazebními důvody. Na rozdíl od předchozí formy zadržení, může podezřelého zadržet kdokoliv, samozřejmě kromě policejního orgánu. Příslušník Policie České republiky nemůže podle tohoto ustanovení omezovat osobní svobodu osoby nikdy. V praxi toto zadržení nejčastěji využívají příslušníci obecních a městských policií, zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur či jen kolemjdoucí svědci, kteří se stanou svědky protiprávního jednání a chtějí mu zamezit. Omezit osobní svobodu podle tohoto ustanovení tedy nelze, jde-li o osobu podezřelou ze spáchání přestupku nebo například porušení přepravních podmínek.

³¹ JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 318.

Je možné zadržet osobu, která byla přistižena při spáchání trestného činu nebo bezprostředně poté a toto omezení osobní svobody je nutné ke zjištění její totožnosti, zamezení útěku nebo zajištění důkazů. Pokud je zadrženým příslušník ozbrojených sil, je omezující osoba povinna ho předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. V praxi je to však nereálné. V ostatních případech je osoba, která omezuje na osobní svobodě podezřelého, povinna jej předat bez zbytečného odkladu policejnímu orgánu. Zadržením dle aplikace ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu, se nezačíná počítat zákonná 48 hodinová lhůta pro postavení podezřelého před soud, nebo propuštění na svobodu. Počíná od momentu předání podezřelého policistovi.³²

Police posléze kvalifikovaně zhodnotí, zda skutečně ze zadržení vyplývá podezření ze spáchání trestného činu, jestli je postaveno na reálných základech, skutečnostech, důkazech a osobu buď převezme a v zadržení pokračuje podle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu a to se všemi procesními právy a povinnostmi anebo jsou podezření rozptýlena a osoba je propuštěna. Eventuálně může být ve věci po zhodnocení všech reálií ze strany policejního orgánu spatřován přestupek a s podezřelou osobou jsou poté prováděny úkony podle policejního zákona.

3.3 Příkaz k zatčení

Zatčení je omezení osobní svobody, realizované na základě písemného příkazu vydaného soudcem. Lze jej uplatnit pouze proti osobě, vůči níž bylo zahájeno trestní stíhání. Podmínkou vydání příkazu k zatčení je existence důvodů vazby, uvedených výše v předchozích kapitolách a je třeba jmenovaný institut vnímat jakožto poslední možnou variantu, jak zajistit přítomnost osoby pro účely trestního řízení, pokud se ji nepodařilo předvolat, předvést nebo zadržet. Vydání příkazu k zatčení má formu rozhodnutí, proti kterému není přípustná stížnost. Před vydáním příkazu k zatčení jsou orgány činné v trestním řízení povinny, pokusit se dosáhnout přítomnosti obviněného u výslechu jinými prostředky.³³ V praxi nejčastěji půjde o vypátrání pobytu obviněného a o doručení písemnosti, kterou se mu nedaří standardními prostředky dodat.

³² JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha, 2018, s. 315-317.

³³ STRÍŽ I., POLÁK P., FENYK J., HÁJEK R. *Trestní zákoník a trestní řád, průvodce trestněprávními předpisy a judikaturou*. Praha, 2010, s. 215.

Značná část osob, které mají problémy se zákonem, je však v místě trvalého bydliště prakticky nedosažitelná. Nejčastěji půjde o osoby na pohybu, bez zaměstnání a z velké části závislé na omamných a psychotropních látkách, proto je příkaz k zatčení poslední krajní možností, jak tyto osoby dostihnout. Vypátrání těchto osob je poté ve většině případů otázkou dní nebo jen několika hodin, protože jde o osoby, které jsou kontrolovány v rámci přímého výkonu služby policistů denně a to z důvodu jejich výskytu ve vyloučených lokalitách, v kriminálně závadovém prostředí. V praxi je nejčastějším důvodem k vydání příkazu k zatčení soudem nemožnost doručení trestního příkazu či odsuzujícího rozsudku za předchozí protiprávní jednání konkrétního jedince.

Nezbytností příkazu k zatčení jsou povinná předepsaná data, povinná k jeho vydání a formální správnosti. Náleží k nim všechny údaje potřebné k přesnému a nezaměnitelnému vymezení a ztotožnění osoby, stručný popis skutku a označení trestného činu, pro který je obviněný stíhán. Dále pak přesné důvody, na základě kterých je příkaz k zatčení vydáván. „*Zatčením se rozumí zjištění pobytu, zadržení a krátkodobé omezení osobní svobody obviněného za účelem jeho dodání orgánu, který vydal příkaz k zatčení.*“ Zatčení provádí policejní orgány, které jsou též povinny, vypátrat pobyt obviněného. Policejní útvar, který obviněného zatkl, jej musí ve lhůtě do 24 hodin předat soudu, který příkaz vydal. Pokud je tento soud vzdálený, dodá policejní orgán zatčeného na místo, ze kterého bude možné provést výslech přes videokonferenční zařízení.³⁴

Soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal, má od tohoto okamžiku (dodání do místa určeného pro výslech) dalších 24 hodin, aby obviněného vyslechl, rozhodl o vzetí do vazby a s rozhodnutím obviněného seznámil. O vzetí do vazby rozhoduje soudce, který příkaz k zatčení vydal. Pokud ke sdělení rozhodnutí opět nedojde v zákonné lhůtě, která činí 24 hodin, musí být obviněný propuštěn na svobodu. Obviněný má rovněž také právo, aby se jeho obhájce zúčastnil výslechu. Musí být však v uvedené době dosažitelný.³⁵

³⁴ FENYK J., CÍSAŘOVÁ D., GŘIVNA T. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 7. Vydání. Praha, 2019, s. 291.

³⁵ FENYK J., CÍSAŘOVÁ D., GŘIVNA T. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 7. Vydání. Praha, 2019, s. 292.

4. Omezení osobní svobody podle zákona o Policii ČR

Omezení osobní svobody podle zákona o Policii ČR jsou krátkodobá omezení osobní svobody, která mají především pořádkový charakter a zabezpečují náležitý výkon služby přímé bezpečnostní povahy. V praxi se jedná o případy, kdy je nutné zabezpečit řádné a efektivní plnění úkolů policie. Omezení nemají procesní charakter a není zpravidla nutné po jejich realizaci vyrozumívát státního zástupce či kterýkoliv další orgán veřejné moci. Výjimky stanovují konkrétní ustanovení jednotlivých oprávnění. Policista si o užití těchto kompetencí zpravidla rozhoduje sám na základě vlastního zhodnocení situace.

Zákon o Policii ČR, zná tři významné skupiny možností omezení osobní svobody.

První skupinou jsou možnosti předvedení osoby za účelem podání vysvětlení, prokázání totožnosti a získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace, která jsou ustanovena v §§ 61 odst. 5, 63 odst. 3 a 65 odst. 3 zákona o Policii ČR.³⁶

Druhou kategorií eventualit omezení osobní svobody je zajištění osoby ve smyslu ustanovení § 26 zákona o Policii ČR a zajištění cizince ve smyslu ustanovení § 27 zákona o Policii ČR.³⁷

Třetím, méně častým způsobem omezení osobní svobody je možnost připoutání osoby ke vhodnému předmětu dle aplikace ustanovení § 25 zákona o Policii ČR.³⁸

Své nenahraditelné uplatnění tedy najdou jmenovaná oprávnění v situacích, kdy bude třeba zjistit totožnost osob, jež ji odmítají prokázat, zjistit relevantní skutečnosti o protiprávním jednání výsledkem svědků, oznamovatelů či podezřelých nebo neprodleně zabránit probíhající protispolečenské činnosti **bezprostředním zákrokem** za účelem zachování klidového stavu.

³⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 228-250.

³⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-131.

³⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 114-115.

Bezprostřední zákrok lze vymezit jako úkon prováděný na základě speciálního zákonného zmocnění za stavu, kdy je právem chráněný zájem bezprostředně ohrožen. Bezprostřední zákrok nemusí nutně směřovat pouze proti osobě, která způsobila ohrožení právem chráněného zájmu. Může směřovat i vůči třetím osobám nebo majetku těchto subjektů. Předpokladem tohoto širokého směřování však je, že je z hlediska cíle sledovaného bezprostředním zákrokem nezbytné. Opomíjet nelze ani podmínku subsidiarity a podmínku přiměřenosti postupu, která je rozebrána výše.³⁹

Počátkem omezení osoby na osobní svobodě, začíná běžet zákonem stanovená lhůta, ve které je třeba s osobou provést potřebné úkony. Ta je definována u každého odpovídajícího zákonného ustanovení zvlášť.

4.1 Předvedení osoby za účelem podání vysvětlení

Podání vysvětlení je důležité oprávnění, které je policistům zákonem dáno. Jeho uplatnění je především v získávání odpovídajících informací, které jsou významné z hlediska plnění úkolu policie. Má nezastupitelnou roli při objasňování skutečností důležitých pro odhalení trestného činu, přestupku a jejich pachatele a za účelem vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci. Podání vysvětlení není limitováno formálními požadavky. Zákon o Policii ČR výslovně nestanovuje konkrétní pravidla či omezení. V určitých případech postačí získání odpovídajících informací ústně na místě, v návaznosti na prověřované oznámení.

V rámci šetření konkrétního přestupkového jednání bude zapotřebí zjištěné informace zachytit do úředního záznamu. Ten by měl obsahovat základní náležitosti, kterými jsou název útvaru, číslo jednací, místo úkonu, datum vzniku písemnosti, číslo výtisku, počet listů, označení věci, podpisovou a pořizovací doložku. Nesmí chybět citace zákonného ustanovení, podle kterého je oprávnění realizováno a poučení osoby podávající vysvětlení. Nezbytností je i její přesná identifikace. Za tímto účelem na úředním záznamu musí být přesně a čitelně uvedeno její jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresa bydliště.

³⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 118.

Osoba vyzvaná k podání vysvětlení se nemůže sama rozhodnout, zda výzvě vyhoví či nikoliv. O důsledcích nevyhovění výzvě k podání vysvětlení musí být řádně předem poučena. Nejobvyklejším způsobem převzetí poučení je podpis osoby na předmětné výzvě, kde je s textem poučení prokazatelně seznámena, jakož i s následky jejího neuposlechnutí. V případě, pokud osoba nevyhoví bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě k podání vysvětlení, je policista oprávněn tuto osobu předvést. Předvedením lze rozumět krátkodobé omezení osobní svobody, jehož účelem je zajistit přítomnost vyzvané osoby na místě, kde s ní chce policista sepsat potřebnou administrativu. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po předvedení osoby, kdy po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí. O samotném předvedení je také nutno sepsat úřední záznam.

Osoba má právo odepřít vysvětlení, pokud by jí způsobila sobě nebo osobě blízké nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za přešůpek.⁴⁰ O možnosti odepřít podání vysvětlení je policista povinen osobu předem poučít. Pokud právo na odepření podání vysvětlení poučená osoba využije, stále není zbavena povinnosti dostavit se ve stanovenou dobu na určené místo. Není však povinna blíže prokazovat policistovi důvod, pro který odmítá podat vysvětlení, postačuje zde její obecné prohlášení, že tyto důvody existují. Podání vysvětlení také nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. Policie je povinna poskytnout tomu, kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, náhrady nutných výdajů a náhradu ušlého zisku. To neplatí u osoby, která se dostavila ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. O této skutečnosti musí být osoba také předem řádně poučena.⁴¹

4.2 Předvedení osoby za účelem zjištění její totožnosti

Zjišťování totožnosti je postup, v jehož rámci je na základě určitých údajů a prostředků prokazováno, že se jedná o konkrétní fyzickou osobu, kterou nelze zaměnit s jinou. Prokázáním totožnosti se dle zákona o Policii ČR rozumí prokázání

⁴⁰ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 228.

⁴¹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 232.

jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti.⁴² Rozsah zjišťovaných údajů je potřeba podřídit účelu, k němuž jsou zjišťovány.

V zákoně o Policii ČR je výslovně vyjmenováno 12 důvodů, pro které může policista požadovat prokázání totožnosti.⁴³ V praxi se nejčastěji prokázání totožnosti vyžaduje po osobě podezřelé ze spáchání trestného činu nebo přestupku, osobě, která svým vzhledem odpovídá hledanému nebo pohřešovanému nebo po osobě, od níž je požadováno vysvětlení. Nejvhodnějším nástrojem k ověření totožnosti je veřejná listina s fotografií držitele, kterou kontrolovaná osoba předloží policistovi. Může se jednat o občanský průkaz, řidičský průkaz či cestovní pas. Jestliže osoba žádný z těchto dokladů nemá u sebe, přichází na řadu poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti k jejímu ztotožnění.

Tím lze chápat stav, kdy osoba dotčená úkonem, sdělí údaje nutné ke svému ztotožnění a policista dále tyto údaje ověřuje. V dnešní době moderních technologií již není problém si během několika málo vteřin zjistit z přístupných evidencí aktuální fotografii kontrolované osoby. K verifikaci zjištěných a sdělených údajů ze strany kontrolované osoby policistům slouží dotazy na koncovku jejího rodného čísla, adresu trvalého pobytu, dotaz na rodinné příslušníky, počet dětí, jejich jména, data narození a další údaje, které umožní věrohodně zjistit a potvrdit totožnost osoby. Zjišťování osobních údajů a totožnosti však samozřejmě musí být prováděno za využití základních zásad přiměřenosti, zdvořilosti a cti. Policista nesmí svým jednáním způsobit osobě újmu zjevně nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

Pokud osoba, zákonně vyzvaná k prokázání totožnosti, odmítne prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti ze strany příslušníka Policie České republiky a policista nemůže tedy její

⁴² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 239.

⁴³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 240.

totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn ji předvést za účelem zjištění totožnosti, konkrétně k provedení úkonů směřujících ke zjištění totožnosti.⁴⁴

Předvedení zde působí jako bezprostřední zásah spojený s krátkodobým omezením osobní svobody, jehož smyslem je v daném případě zjištění totožnosti. Nesmí překročit dobu nezbytně nutnou pro zjištění totožnosti. Pokud policista nezjistí totožnost osoby ani do 24 hodin od předvedení, je povinen ji propustit a dále je povinen sepsat o provedených úkonech a opatřeních úřední záznam.

Předvedená osoba je povinna strpět nezbytné úkony směřující ke zjištění její totožnosti. V praxi se bude jednat zejména o zjišťování tělesných znaků, jako jsou tetování, znaménka či jizvy po operacích, měření těla, snímání daktyloskopických otisků či odebrání biologických vzorků umožňujících získání informací o genetickém vybavení. Pokud by osoba kladla odpor, je policista oprávněn po marné výzvě tento odpor přiměřeným způsobem překonat. Odpor nelze překonat, jde-li o odběr krve nebo podobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.⁴⁵ Zásahem se rozumí přímá invaze do těla člověka.

4.3 Předvedení osoby za účelem získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace

Získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace je opatření, které má sloužit k plnění úkolů policie do budoucna. V praxi se užívá výraz identifikační úkony. Výkon provádí vyškolený technik stálé výjezdové skupiny Služby kriminální policie a vyšetřování. Toto ustanovení představuje zákonný podklad pro narušení základního práva na ochranu osobnosti, soukromí a osobních projevů⁴⁶, k čemuž při realizaci bezpochyby dochází. Získávání osobních údajů je možné jen u taxativně vyjmenovaných osob za stanovených podmínek. Jedná se o osoby, obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu. Osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, osoby, jimž bylo uloženo ochranné léčení nebo

⁴⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 243.

⁴⁵ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 244.

⁴⁶ LAVICKÝ P. a kolektiv. *Občanský zákoník I. Obecná část (§1-654). Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2014, s. 388.

zabezpečovací detence, nebo osoby nalezené, po níž bylo vyhlášeno pátrání a jejichž svéprávnost je omezena.⁴⁷

Policie České republiky je oprávněna v rámci tohoto institutu snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení.

Předvedení bude přicházet v úvahu v případě, pokud nebude z technických důvodů možnost provést identifikační úkony na místě. Přihlíží se dále k důstojnosti osoby, která by mohla být dotčena prováděním těchto úkonů na veřejnosti. O provedení identifikačních úkonů je policista povinen sepsat úřední záznam. Stejně jako u předchozích oprávnění zde platí skutečnost, že předvedená osoba je povinna veškeré policejní úkony strpět. Pokud by osoba kladla odpor, je policista oprávněn po marné výzvě tento odpor přiměřeným způsobem překonat. Odpor nelze překonat, jde-li o odběr krve nebo podobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity.⁴⁸

4.4 Připoutání

Atypickým, speciálním a nepříliš často uváděným případem omezení osobní svobody osoby dle zákona o Policii ČR, je možnost připoutání agresivní osoby, která fyzicky napadá policistu, nebo jinou osobu a ohrožuje tak svůj život a zdraví, poškozujícím majetek, nebo se pokusí o útěk. Smyslem je zamezit dotyčné osobě v nežádoucím nebezpečném chování. Při aplikaci nerozhoduje, kde k jednání dochází. Může jít jak o místa veřejně přístupná, tak o útvar policie.

Připoutání se provádí za užití vhodného předmětu, zejména pomocí pout a to na dobu nezbytně nutnou, do momentu, kdy je z chování připoutané osoby patrné, že jednání, pro které byla omezena ve volném pohybu připoutáním, nebude opakovat. V praxi se nejčastěji používá pevně přidělaný bezpečný předmět. Ve většině krátkodobých cel nacházejících se na policejních útvech bývá lavice s madly konstruována za tímto účelem. Dá se použít i tyč mezi stropem a podlahou či vhodná mříž cely. Na veřejném místě lze použít zábradlí nebo plot. Zákonem stanovená

⁴⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 248.

⁴⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 250.

nejdelší doba, po kterou může být osoba omezena na svobodě pohybu připoutáním je doba dvou hodin.⁴⁹

Pokud by však po umožnění volného pohybu osoba znovu začala s nebezpečným chováním, tudíž by zde byly naplněny zákonné důvody, je možnost oprávnění realizovat i opakovaně. Předchozí doba omezení se nezapočítává. Je pouze nutností osobu po 2 hodinách rozpoutat.

Situační příklad z aplikační praxe č. 1-Využití oprávnění k připoutání

Na základě událostí z poslední doby bylo od užívání oprávnění k připoutání agresivní osoby značně ustoupeno, jelikož zde byla opakovaná kritika ze strany veřejné ochránčyně práv, soudů či ze stran široké veřejnosti. Není tomu tak dlouho, kdy v médiích proběhl ostře sledovaný případ z Uherského Hradiště. Tři policisté obvodního oddělení zadrželi agresivní ženu, která byla pod vlivem alkoholu a byla podezřelá z úmyslného zničení výtahu, tedy ze spáchání přečinu poškození cizí věci dle ustanovení § 228 trestního zákoníku.⁵⁰ Na služebně její agrese neustávala. Byla tedy vzhledem ke svému nekontrolovanému chování omezena ve volném pohybu připoutáním. To bylo provedeno poněkud netradičně. Ženě byly připoutány ruce k mřížím do stran nad hlavu a byla postavena rozkročenýma nohama na postele nacházející se uvnitř cely.

Podle názoru zpracovatele „práce“ případ skončil nepochopitelně pravomocným odsouzením policistů. Osobní zkušenosti s podobnými zažitými situacemi z praxe jsou, že využití oprávnění připoutání osoby v tomto případě bylo zcela na místě. Na dostupných kamerových záznamech zveřejněných v médiích je patrné, že žena byla opravdu značně nevladatelná, velmi agresivní, svým jednáním bezprostředně ohrožovala majetek, svůj život i životy zasahujících policistů. Dále mařila řádné provádění úkonů, narušovala veřejný pořádek a to zájem na řádném výkonu státní správy.

Na základě těchto skutečností tedy byly splněny veškeré zákonné podmínky pro využití oprávnění k připoutání osoby. Kritici by samozřejmě mohli namítnout,

⁴⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 114.

⁵⁰ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 2066-2067.

zda bylo vhodné ženu připoutat do polohy „tzv. na Ježíše“, což v reálu znamená ve stoje s rukama nataženýma do stran. Pozice se však v nastalé situaci, kdy policista jedná v rámci vteřin, jeví jen jakožto etický problém. Prioritou je uklidnění situace a ochrana zájmů chráněných zákonem. Policisté jednali rychle, impulzivně a v reakci na nastalé okolnosti, kterým potřebovali rychle a efektivně čelit. V jejich jednání lze spatřovat v krajním případě maximálně kázeňský přestupek či provinění proti etickému kodexu Policie České republiky. Toto je však jen subjektivní názor autora „práce“ na věc podložený několikaletými praxeologickými zkušenostmi. Nejsou známy bližší detaily tohoto případu a rozhodně není cílem zlehčovat ani zpochybňovat názor nezávislého soudu.

Na základě praktických zkušeností z výkonu služby přímé bezpečnostní povahy lze však jednoznačně konstatovat, že pokud se provádí procesní úkony s osobou omezenou na osobní svobodě, která je značně ovlivněna alkoholem nebo drogami, tak jednání s touto osobou opravdu není jednoduché a jedinec často bývá jako smyslů zbavený. V takovém případě je připoutání k vhodnému předmětu skutečně krajním a ve výsledku velmi efektivním řešením, které zabrání dalším hrozícím škodlivým následkům. Je potřeba také upozornit na skutečnost, že pokud policista stráží osobu omezenou na osobní svobodě, tato si způsobí jakékoliv zranění či újmu na zdraví, dopadá odpovědnost za její jednání plně na policistu provádějícího strážení.

4.5 Zajištění osoby dle § 26 zákona o Policii ČR

Zajištění osoby představuje jednu z možností krátkodobého omezení osobní svobody osoby. Má především pořádkový charakter. Provádí se jako bezprostřední zásah za účelem zachování klidového stavu. Je přezkoumatelné soudem. Zákon o policii ČR institut zajištění upravuje v § 26 zákona o Policii ČR. V § 27 zákona o Policii ČR, nalezneme institut zajištění cizince.⁵¹

V analyzované právní normě jsou taxativně vyjmenované situace, kdy je možno osobu zajistit. Zajištění může být provedeno v nejmírnější formě od verbálního pokynu příslušníka policie směrem k podezřelé osobě, zůstat s ním na jím

⁵¹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-131.

určeném místě, až po násilné přiložení pout s použitím donucovacích prostředků. Zajištění osoby je nutno odlišovat od zadržení dle aplikace § 76 trestního řádu.⁵²

Z povahy výše uvedeného vyplývá, že institut zajištění je svou povahou preventivním opatřením, jehož účelem je chránit zdraví, majetek, řádně plnění úkolů státní správy a podobné hodnoty, které jsou bezprostředně ohroženy. Policista po pominutí důvodu zajištění osobu neprodleně propustí, nestanoví-li zákon o policii ČR jinak. Je-li pro to právní důvod, předá osobu příslušnému orgánu nebo zařízení pro výkon ochranného opatření.⁵³

Zajištění může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody a je nutno o něm sepsat úřední záznam. Zápis má formu jasně stanoveného předtisku, který je k nalezení v informačních systémech policie. Úřední záznam by měl povinně obsahovat zákonné ustanovení, podle kterého bylo zajištění realizováno, precizní identifikaci zajištěné osoby, přesný čas zajištění a dobu propuštění osoby na svobodu. Nesmí chybět průběh a okolnosti zákroku, za kterých k zajištění došlo.

Policie je při plnění úkolů a využívání oprávnění k zajištění osoby povinna postupovat v souladu se zásadou přiměřenosti, což je jedna ze základních povinností policisty. Ačkoliv jsou splněny formální požadavky k zajištění, policista vždy hodnotí také přiměřenost využití tohoto institutu vzhledem ke konkrétním okolnostem. Posuzuje se nebezpečnost a hledisko závažnosti protiprávního jednání osoby. V momentě, kdy důvody zajištění pominou, osoba omezená na osobní svobodě musí být neprodleně propuštěna na svobodu. Pokud by zmíněnou povinnost příslušník nesplnil, dalo by se zde hovořit o nezákonném omezování osobní svobody⁵⁴ a policista by se mohl vystavovat hrozbě trestního stíhání.

Osobě zajištěné lze ze zákona přiložit služební pouta dle aplikace § 54 zákona o Policii ČR⁵⁵, *je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk.*

⁵² FENYK J., CÍSAŘOVÁ D., GŘIVNA T. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 7. Vydání. Praha, 2019, s. 288-290.

⁵³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 124.

⁵⁴ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 1536.

⁵⁵ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 209.

Zajistí-li policista osobu nezletilou nebo osobu, která není trestně odpovědná, je povinen informovat o této skutečnosti neprodleně jejího zákonného zástupce, opatrovníka nebo školské anebo výchovné zařízení, ze kterého osoba utekla, nebo jiné obdobné zařízení, ve kterém je tato osoba umístěna na základě rozhodnutí soudu anebo na základě souhlasu zákonných zástupců anebo opatrovníka.⁵⁶ Zákonným zástupcem nezletilého jsou oba jeho rodiče. Opatrovník je osoba ustanovená soudem v případě, že rodiče nežijí nebo jsou zbaveni rodičovských práv.

Zákon o Policii ČR jasně stanovuje, že zákonný zástupce, opatrovník, školské či výchovné zařízení nebo obdobné zařízení, ze kterého osoba utekla, mají za povinnost bezodkladně zařídit odvoz této osoby z útvaru policie, kde byla osoba omezena. Pokud tuto povinnost nesplní, musí uhradit náklady převozu, které policii v souvislosti s navrácením do výše uvedených subjektů vzniknou.

4.5.1. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR

Podstatou ustanovení je zabránit nežádoucímu jednání osoby, která je hrozbou pro své zdraví, život nebo zdraví či život jiné osoby. Stejně tak řečené oprávnění zabráňuje poškozování majetku, bez ohledu na to, kdo je jeho vlastníkem. Právní podmínkou je, že se jedná o hrozbu bezprostřední. Zhodnocení, zda se jedná o bezprostřední hrozbu, je na konkrétním policistovi, který posuzuje okolnosti situace a skutečnosti prováděného zákroku.⁵⁷

Praktickým využitím, se kterým se zpracovatel „práce“ setkává ve své služební praxi, je využití tohoto institutu u osob, které jsou značně pod vlivem alkoholu či omamných a psychotropních látek a pod vlivem těchto návykových látek si způsobili zranění, často vážná. V důsledku těchto poranění hrozí velké krevní ztráty nebo je zde důvodné podezření na frakturu lebky či jiný, život ohrožující úraz. Ačkoli jsou tito lidé v bezprostředním nebezpečí, nechtějí k sobě připustit zdravotníky rychlé záchranné služby, které často i napadají.

Při vyjmenovaných událostech je na místě použití oprávnění k zajištění této osoby a v případě její značné agresivity i nutné užití donucovacích prostředků. Dále

⁵⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 125.

⁵⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-120.

je zapotřebí vyhodnotit, do jaké míry je popsané jednání osoby společensky škodlivé a zda se již osoba nedopouští trestného činu.⁵⁸

V úvahu by zde přicházelo podezření z přečinu poškozování cizí věci dle ustanovení § 228 trestního zákoníku⁵⁹, podezření z přečinu výtržnictví dle § 358 trestního zákoníku⁶⁰ či podezření z přečinu opilství dle § 360 trestního zákoníku.⁶¹ V případě, že by policista na místě vyhodnotil, že je zde skutečně důvodné podezření ze spáchání trestného činu a byly by splněny i všechny další nezbytné zákonné podmínky, přicházelo by v úvahu zadržení dle ustanovení § 76 trestního řádu.

Zajištění dle ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR, nelze aplikovat v případě společensky uznaných rizik, jako jsou extrémní sporty nebo jiná obdobná jednání.

4.5.2. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR

Bází tohoto ustanovení je krátkodobé omezení osobní svobody osoby v případě, že se v budově útvaru policie úmyslně dopouští jednání, v jehož důsledku je znečišťován nebo poškozován majetek, ať už policie či jiné osoby, anebo se dopouští urážlivých verbálních útoků na policistu nebo jakoukoliv jinou přítomnou osobu. Chráněn je pořádek a zachování důstojnosti v budovách útvarů policie.⁶²

Útvarem Policie České republiky je Policejní prezidium České republiky, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.⁶³ Ochrana je poskytována jak osobám, tak i majetku.

V průběhu praxe se zpracovatel „práce“ s užitím tohoto institutu ještě nesetkal. Ve většině případů totiž osoba, jež se na útvaru chová nevhodně a svým jednáním by potenciálně splňovala a naplňovala podmínky pro využití tohoto oprávnění, již omezena na osobní svobodě byla. Mohla být zajištěna v rámci jiného důvodu uvedeného v zákoně o policii ČR nebo zadržena pro podezření z trestného činu.

⁵⁸ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 98.

⁵⁹ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 2066-2067.

⁶⁰ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 3032-3035.

⁶¹ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 3044-3045.

⁶² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 121.

⁶³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 54-57.

Hypotetickým příkladem aplikace tohoto oprávnění je situace, kdy se na útvar Policie České republiky dostaví oznamovatel, který začne být nespokojen s informacemi a skutečnostmi, které během formální komunikace s policistou obdrží. Tato zjištění mohou vyústit v jeho agresivní chování, případně ve verbální útoky, směřující na službu konajícího policistu. Chování takového oznamovatele může vygradovat například v ničení vybavení útvaru. V tomto uváděném příkladu by samozřejmě bylo na místě využití výše uvedeného institutu, avšak jak je uvedeno výše, zpracovatel „práce“ se s touto či obdobnou situací, ve své služební praxi doposud nesetkal.

4.5.3. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. c) zákona o Policii ČR

S předvedením osoby, které bylo v této práci vysvětlováno výše, souvisí i zajištění osoby dle aplikace ustanovení § 26 odst. 1 písm. c) zákona o Policii ČR. Jedná se o předvedení, které je realizováno podle zvláštního právního předpisu, nikoliv dle zákona o Policii ČR. Může se jednat například o trestní řád, dále zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů nebo zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Tento institut navazuje na povinnost uloženou policii procesními předpisy. Jedná se o závazek předvádět na vyžádání příslušného orgánu konkrétní a důvodně určenou osobu. Zpravidla se bude jednat o jedince, který se sám přes řádné poučení a výzvu k danému orgánu nedostavil. Jmenované oprávnění k zajištění není podmíněno agresivním jednáním osoby, která by v rámci provádění služebních úkonů kladla aktivní či pasivní odpor nebo se pokoušela o útěk.⁶⁴

4.5.4. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR

Jádrem ustanovení je taxativně vymezené směřování oprávnění k omezení osobní svobody proti osobě, která utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo ze zabezpečovací detence. Není zde připouštěna alternativní možnost omezení osobní svobody této osoby za účelem jejího dodání zpět do uvedeného zařízení.

⁶⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 121.

Vyjmenované osoby jednají v rozporu s rozhodnutím státního orgánu vydaným jakožto východiska jejich trestněprávního jednání a toto rozhodnutí se vydává na bázi právně relevantního důvodu. Ve zkratce porušily řád instituce, do které byly na základě rozhodnutí příslušného orgánu umístěny. Rovněž mohou být sobě i svému okolí nebezpečné a jejich brzké zajištění a dodání zpět do instituce je tedy jasně společensky žádoucí.

Trest odnětí svobody⁶⁵ je běžně využívaný trest udělovaný soudem, při kterém je odsouzený přinucen strávit určenou dobu na určeném místě, obvykle ve státním vězení, eventuálně domácím vězení. V rámci výkonu je velmi omezen na osobní svobodě. Trest odnětí svobody se obvykle považuje za humánní. Může být časově přesně vymezen, ale udělen i jako trest doživotní. V takovém případě je v mnoha zemích světa tím nejvyšším trestem, který soud může udělit, pokud je v daném státě zrušen trest smrti.

Hlavním cílem trestu odnětí svobody je výchovné působení na pachatele trestného činu, dosažení změny struktury v jeho chování žádoucím způsobem a jeho zdárná reintegrace do společnosti. Život vězněné osoby podléhá řadě předpisů, vězněný člověk je nucen podřídit se pravidlům a autoritě zaměstnanců. Ze svého přirozeného prostředí se najednou ocitá ve společnosti dalších vězňů, tedy lidí, jejichž společnost si nevybral. S tímto soužitím mají problémy zpravidla lidé, kteří se nacházejí ve výkonu trestu odnětí svobody poprvé a kterým adaptace na vězeňské podmínky činí nemalé problémy.

Realizace tohoto procesu je v prostředí věznic prováděna jednak obecnými výchovnými metodami, metodami zacházení s vězni (metodami stanovenými zákonem a dalšími normami) a dále speciálními metodami zaměřenými na individuální i skupinovou formu práce s odsouzenými. Jedním z hlavních nástrojů realizace těchto speciálních metod jsou programy zacházení, které zahrnují souhrn pracovních, vzdělávacích, zájmových a speciálních aktivit. O zařazení odsouzeného do typu věznice rozhoduje soud, který umožňuje zařazení odsouzeného do dvou typů věznic. V České republice se nachází věznice s ostrahou a věznice se zvýšenou ostrahou.⁶⁶

⁶⁵ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 617.

⁶⁶ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 656-658.

Ochranné léčení ukládá soud. Jedná se o ochranné opatření.⁶⁷ Ochranné léčení uloží soud například tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou a soud má za to, že ochranné léčení, které ukládá, zajistí působení na tuto osobu pachatele, aby vedl řádný život. Dále zde soud předpokládá, že dojde působením ochranného léčení k lepší ochranně společnosti nežli by tomu tak bylo v případě uložení trestu.

Ochranné léčení má dvě formy, a to **ústavní** a **ambulantní**. Pro uložení obou forem ochranného léčení platí podmínka, že pachatelův pobyt na svobodě musí být nebezpečný. Ústavní ochranné léčení se vykonává zejména v psychiatrických léčebnách, většinou na specializovaných odděleních, např. sexuologických.

Při ambulantní formě léčby nedochází k omezení osobní svobody člověka. Ten je ale povinen plnit její přesně stanovené podmínky, např. dodržovat přesnou frekvenci návštěv u svého psychiatra.

Ústavní forma může být přeměněna na ambulantní a naopak, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky. O přeměnu může požádat i pacient a rozhoduje o ní soud. O ukončení ochranného léčení rozhoduje rovněž soud, obvykle na návrh ošetřujícího lékaře.

Ochrannou výchovu ukládá soud. Jedná se o ochranné opatření.⁶⁸ Lze ji uložit pouze osobám mladším osmnácti let. Ochranná výchova se realizuje ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Jejím účelem je kladně ovlivnit duševní, mravní a sociální vývoj mladistvého a chránit společnost před páchaním provinění mladistvých. Ochranná výchova může být uložena též dítěti mladšímu patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy.

Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršení osmnáctého roku věku mladistvého. Vyžaduje-li to zájem mladistvého, může soud pro mládež, ochrannou výchovu prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku. Jestliže převýchova mladistvého pokročila do té míry, že lze

⁶⁷ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 1023-1024.

⁶⁸ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 1019-1022.

očekávat, že i bez omezení, kterým je podroben během výkonu ochranné výchovy, se bude řádně chovat a pracovat, avšak dosud nepominuly všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud ochrannou výchovu přeměnit v ústavní výchovu, nebo může rozhodnout o podmíněném umístění mladistvého mimo takové výchovné zařízení. Přitom může mladistvému uložit dohled probačního úředníka nebo jiné výchovné opatření.

Soudním rozhodnutím se ukládá i **ústavní výchova**. K tomuto rozhodnutí soud přistoupí, jestliže je vážně ohrožena nebo vážně narušena výchova dítěte a jiná výchovná opatření nevedla k nápravě nebo jestliže z jiných závažných důvodů nemohou rodiče zabezpečit výchovu dítěte. Ústavní výchova se realizuje ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

Předběžným opatřením lze rozumět opatření státního orgánu, který prozatímně upravuje určitý právní poměr a to před definitivním konečným rozhodnutím. Předběžné opatření má dočasnou povahu.

Zabezpečovací detence⁶⁹ je druh ochranného opatření, které se vykonává ve zvláštních ústavech, kde jsou realizovány různé psychologické, léčebné, pedagogické a další programy pro zde umístěné osoby, jež jsou nebezpečné společnosti. Tyto ústavy jsou stráženy vězeňskou službou. Zabezpečovací detence není časově omezena, trvá tak dlouho, dokud to vyžaduje ochrana společnosti.

V Česku je zabezpečovací detence realizována ve Vazební věznici a Ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno a ve Věznici Opava.

4.5.5. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. e) zákona o Policii ČR

Jedná se o nové ustanovení, které policistům dává oprávnění zajistit osobu, která se brání předvedení. Jak je patrné, zajištění osoby musí logicky nejprve předcházet předvedení ve smyslu předvedení k podání vysvětlení dle aplikace ustanovení § 61 zákona o Policii ČR, předvedení ke zjištění totožnosti dle aplikace ustanovení § 63 zákona o Policii ČR anebo předvedení za účelem provedení identifikačních úkonů dle aplikace ustanovení § 65 zákona o Policii ČR.⁷⁰

⁶⁹ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 1042.

⁷⁰ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 228-250.

Odpor, který osoba klade, není v tomto zákonném ustanovení blíže specifikován, je na místě se tedy domnívat, že může být jak aktivní, tak pasivní.

Aktivním odporem se rozumí situace, kdy osoba, vůči níž směřuje úkon či zákrok, je agresivní, útočí na policistu či se aktivně brání realizovaným úkonům.

Pasivním odporem se rozumí situace, kdy osoba nespolupracuje ve formě, že odmítá s policistou komunikovat, sedí na místě, odmítá se pohnout, nereflakuje zákonných výzev.

Dále je policista dle tohoto ustanovení oprávněn zajistit osobu, která se pokusí v rámci realizovaného předvedení o útěk. **Útěkem** se dá chápat jakýkoliv pokus osoby zmizet fyzicky z místa prováděného zákroku či ze služebního dopravního prostředku policie při provádění předvedení.

Zákrokem se rozumí úkon, při kterém dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití.⁷¹ Policista je při provádění služebního zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti služebního zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy, na jejichž začátku jsou slova „Jménem zákona!“.

Dle aplikace ustanovení § 114 zákona o Policii ČR, je každý občan povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy nebo pokynu či vyhovět žádosti policie nebo konkrétního zakročujícího policisty.⁷²

Při provádění úkonu je policista povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo. Zaměstnanec policie je při provádění úkonu povinen prokázat svou příslušnost k policii průkazem zaměstnance policie se zřetelně viditelným identifikačním číslem.⁷³

⁷¹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 73.

⁷² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 342.

⁷³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 76.

Pokud povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují prokázat příslušnost způsobem výše uvedeným, prokáže policista svou příslušnost k policii ústním prohlášením „policie“; to neplatí, brání-li povaha nebo okolnosti úkonu také ústnímu prohlášení. Způsobem výše uvedeným se policista prokáže ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí. Povinnost prokázat příslušnost k policii nemá policista, který tuto příslušnost oprávněně zastírá.

4.5.6. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii ČR

Jedná se o jednu z nejvíce využívaných forem zajištění v policejní praxi vůbec. Zpracovatel „práce“ se osobně s tímto zajištěním v praxi setkává prakticky denně jako i všichni policisté výkonu přímé bezpečnostní povahy.

Všeobecným smyslem je na jedné straně zabránit osobě, aby pokračovala v protiprávním jednání a dále aby svým chováním, konáním a činnostmi nemařila řádné objasnění předmětné věci. Mezi maření řádného objasnění záležitosti patří aktivita podezřelé osoby ve formě ničení stop z její strany, ovlivňování osob přítomných na místě události, vyhrožování svědkům či pokus o útěk z místa. Do pokračování v protiprávním jednání se dá zařadit situace, kdy osoba přes výzvu k zastavení konání neuposlechla a stále udržuje protiprávní stav. V praxi se může jednat o neustávání ve fyzickém napadání, pokračování v řízení motorových vozidel pod vlivem návykových látek nebo opakované znevažování postavení úředních osob při výkonu jejich pravomoci.

Časté a četné užití tohoto zajištění je v případech osob přistižených při jednáních, která mají znaky přestupku. Bude se zpravidla jednat o přestupky proti veřejnému pořádku⁷⁴ či přestupky proti občanskému soužití⁷⁵. Osoby nespolupracují s policistou, nereflktují jeho výzev a v protiprávním jednání pokračují. Tímto naplní dikci zákona a je na místě jejich omezení osobní svobody, velice často za užití odpovídajících donucovacích prostředků. Opět se promítá a reflektuje nutné splnění dalších podmínek, jako je zásada přiměřenosti postupu, tudíž aby žádné osobě nevznikla v důsledku postupu policisty bezdůvodná újma a aby případný zásah do práv a svobod osoby, vůči které směřuje zákrok, nepřekročil míru nezbytnou

⁷⁴ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 1009-1045.

⁷⁵ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 1052-1073.

k dosažení účelu sledovaného zákrokem. Základem je institut zajištění správně využít a vyhodnotit. Kupříkladu, aby se v jednání podezřelé osoby nejednalo o podezření z trestného činu. V závěrečné kapitole teoretické části této „práce“ je popsán případ, ve kterém došlo k učebnicovému využití tohoto oprávnění k omezení osobní svobody osoby.

4.5.7. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. g) zákona o Policii ČR

Smyslem uvedeného zajištění je působení na osobu, která není trestně odpovědná. Jedinec musí být přistižen při jednání, které má znaky trestného činu a je důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci. Mezi maření řádného objasnění věci se zde dá opět zařadit jednání podezřelé osoby ve formě ničení stop z její strany, ovlivňování osob přítomných na místě události, vyhrožování svědkům či pokus o útěk z místa. Za těchto podmínek je myšlena osoba mladší 15 let. Dále osoba, jejíž trestní odpovědnost je omezená díky nedostatku rozpoznávacích schopností, či osoba, jejíž svéprávnost byla omezena soudem.⁷⁶

Zajištění je nutno užít, protože výše uvedenou osobu nelze zadržet jako podezřelou z trestného činu. V praxi se bude jednat především o situaci, kdy se osoba zjevně mladší 15 let dopustí krádeže zboží a způsobí tak škodu v hodnotě nikoli nepatrné⁷⁷, tedy například 10.000,- Kč. Pokud příslušník Policie České republiky osobu zajistí dle popisovaného ustanovení a následným šetřením vyjde najevo, že osoba je plně svéprávná anebo starší patnácti let, lze režim zajištění převést do režimu zadržení.

4.5.8. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. h) zákona o Policii ČR

Oprávnění zabezpečuje možnost zajištění osoby nezletilé a to z důvodu navrácení daného jednotlivce do rodičovské nebo jiné obdobné péče jeho zákonnému zástupci.⁷⁸ Tato forma zajištění je v policejní praxi v poslední době využívána velice často. Na místě služebního působiště autora „práce“ se policisté často setkávají s případy útěků chovanců z diagnostických a výchovných ústavů, kteří zde mají

⁷⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-123.

⁷⁷ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 1264-1266.

⁷⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 123.

pobyt určený soudně. Opakovaně z těchto ústavů utíkají a práci policie je tyto osoby opakovaně vypátrat a zařídit jejich umístění zpět do příslušných určených zařízení.

Pokud má být osoba předána do diagnostického ústavu, je nutné úkony provést co nejdříve, bez zbytečných průtahů. Maximální doba zajištění osoby je zákonem stanovena na 24 hodin.

V ostatních případech je třeba zvážit, zda je nutné vracet do rodičovské péče osobu mladistvou. Rozumíme jí osobu od patnácti do sedmnácti let věku. V tomto případě posuzujeme okolnosti vzhledem ke konkrétnímu případu. Zkoumáme, zda skutečně existuje nezbytnost osobu navrátit do rodičovské nebo jiné obdobné péče a to s přihlédnutím k jejímu aktuálnímu zdravotnímu stavu, případně k její rozumové a mravní vyspělosti. Zohledňuje se i závažnost jednání, za které byl mladistvý řešen.

Občanský zákoník stanovuje, že rodičovská péče a odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění. Rodičovská odpovědnost vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.⁷⁹

4.5.9. Zajištění osoby dle § 26 odst. 1 písm. i) zákona o Policii ČR

Základem je možnost zajištění osoby, jež byla dopadena na základě pronásledování podle aplikace ustanovení § 92 zákona o Policii ČR, kdy pronásledování bylo prováděno příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru.⁸⁰ Výchozí zásadou u této kompetence je fakt, že příslušník zahraničního bezpečnostního sboru je v rámci své činnosti řízen policistou určeným policejním prezidentem a tento určený policista za jeho činnost odpovídá. Za uváděné podmínky je příslušník zahraničního bezpečnostního sboru ve sféře své činnosti povinen neprodleně informovat Policii České republiky o jím prováděných úkonech a uposlechnout všech obdržených instrukcí.

⁷⁹ LAVICKÝ P. a kolektiv. *Občanský zákoník I. Obecná část (§1-654). Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2014, s. 812.

⁸⁰ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 310.

Kromě toho je povinen okamžitě na pokyn určeného policisty Policie České republiky zastavit pronásledování, je povinen dodržovat právní předpisy České republiky, na výzvu prokázat příslušnost k zahraničnímu bezpečnostnímu sboru a používat jednoznačně rozpoznatelné označení příslušnosti k takovému sboru.

Nesmí vstupovat do obydlí, nebo na jiná místa veřejně nepřístupná. V nepřítomnosti určeného policisty je až do okamžiku zajištění pronásledované osoby uvedené v § 26 odst. 1 písm. i) zákona o Policii ČR, oprávněn omezit přiměřeným způsobem její osobní svobodu, prohlédnout ji, zda u sebe nemá zbraň, a zbraň odejmout. V odůvodněných případech je oprávněn odejmout i jinou věc.

4.6 Zajištění cizince dle § 27 zákona o Policii ČR

Zajištění cizince představuje krátkodobé omezení osobní svobody cizince za účelem zajištění výkonu správního rozhodnutí o ukončení jeho pobytu na území České republiky nebo o jeho správním vyhoštění, anebo je-li cizinci uložen trest vyhoštění podle trestního zákoníku a to v případě, že se dopustil trestného činu, pro který může být jeho pobyt na území České republiky ukončen soudem. Důvody pro zajištění cizince vycházejí a kooperují se zákonem o pobytu cizinců, což je zákon č. 326/1999 Sb.

Cizincem se dle uvedeného zákona rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie⁸¹. Zajistit cizince může každý policista, nejen policista zařazen do služby cizinecké policie.

O zajištění cizince je policista povinen bez zbytečného odkladu informovat orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění. Policista je oprávněn cizince zajistit do doby, než tento orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu.⁸² Celková doba zajištění cizince podle zákona o policii ČR nesmí být delší než 48 hodin. O provedeném omezení osobní svobody cizince je nutno sepsat úřední záznam. Zápis má formu jasně stanoveného předtisku, který je k nalezení v informačních systémech policie. Úřední záznam by měl povinně obsahovat zákonné ustanovení, podle kterého bylo zajištění cizince

⁸¹ ČESKO. *Cizinci, azyl: zákon o pobytu cizinců na území ČR, zákon o dočasné ochraně cizinců, vízový kodex, zákon o azylu, Ženevská úmluva, další předpisy a dokumenty*. Úplné znění. Ostrava, 2018, s. 6.

⁸² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 131.

realizováno, nezaměnitelnou identifikaci zajištěné osoby, přesný čas zajištění a moment propuštění osoby na svobodu. Nesmí scházet průběh a okolnosti zákroku, za kterých k zajištění došlo a dále přesné vymezení orgánu, kterému byl zajištěný cizinec předán.

4.6.1. **Zákonné rámce k zajištění cizince dle ustanovení § 27 zákona o Policii ČR**

Aplikaci zákonného **ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR**, lze využít na cizince pobývajících na území České republiky v rámci různých pobytových režimů, například dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), pokud se dopustí jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění.

Důvody pro ukončení pobytu ve smyslu tohoto ustanovení upravuje zejména zákon o pobytu cizinců. Jedním z nich může být skutečnost, že cizinec na žádost policie neprokáže zajištění prostředků k pobytu na území České republiky nebo nepředloží ověřené pozvání, neprokáže zajištění nákladů spojených s vycestováním z tohoto území nebo na tomto území pobývá na cestovní doklad, který byl orgánem státu, který jej vydal, prohlášen za neplatný nebo odcizený.

Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území České republiky, které je spojeno se stanovením doby vycestování z tohoto území a doby po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie.⁸³

V případě cizince, který pobývá na území České republiky **přechodně**, se jedná o různorodé důvody. Může jít o ohrožení bezpečnosti státu, o zájem veřejného pořádku, zájem veřejného zdraví, maření výkonu soudních nebo správních rozhodnutí či prokázání se při hraniční kontrole padělaným dokladem či dokladem jiné osoby.

U cizince, který pobývá na území České republiky **trvale**, je soubor důvodů k vyhoštění podstatně užší. Příčinou je zejména trvalost tohoto pobytu, jehož

⁸³ ČESKO. *Cizinci, azyl: zákon o pobytu cizinců na území ČR, zákon o dočasné ochraně cizinců, vízový kodex, zákon o azylu, Ženevská úmluva, další předpisy a dokumenty*. Úplné znění. Ostrava, 2018, s. 82-83.

ukončení má z hlediska dopadů do života cizince zásadní důsledky. Proto zákon o pobytu cizinců předpokládá takové ukončení pouze v případě činností zásadně ohrožujících Českou republiku.

V praxi půjde o důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při pobytu na území České republiky ohrozit bezpečnost státu užitím síly při prosazování politických cílů, prováděním činností ohrožující základy demokratického státu nebo směřující k narušení celistvosti území České republiky anebo jiným obdobným způsobem.

V souladu s **ustanovením § 27 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR**, lze zajistit cizince za podmínky, že již bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců. Podmínky musí být naplněny současně.

Aplikace **zajištění dle ustanovení § 27 odst.1 písm. c) zákona o Policii ČR**, nastává v případě, kdy má být cizinec podle **vykonatelného rozhodnutí** vyhoštěn. Vyhoštěním lze rozumět, jak vyhoštění trestněprávní, které uložil soud za spáchaný trestný čin, tak vyhoštění správní podle zákona o pobytu cizinců.

Vykonatelnost je procesní institut. Jedná se o vlastnost soudního nebo správního rozhodnutí spočívající v jeho vynutitelnosti státní mocí, pokud nebude splněno dobrovolně. Lze ji rozlišovat na formální a materiální, přičemž aby mohlo být dané rozhodnutí nuceně vykonáno, musí být splněny obě podmínky současně.

Formálně vykonatelné je tehdy, pokud byly při jeho vydání splněny všechny zákonné podmínky. Mezi ty řadíme přítomnost záhlaví, výroku, data vydání, čísla jednacního nebo spisové značky, jasného a nezaměnitelného označení osoby, proti které směřuje na uskutečněném rozhodnutí.

Materiálně vykonatelná jsou ta rozhodnutí, která lze opravdu reálně vymoci. Musí být přesně označena osoba k vynucovanému plnění oprávněná a osoba k témuž povinná, aby nemohlo dojít k jejich záměně. Výrok ukládající danou povinnost musí být zcela určitý, aby bylo jisté, komu má kdo, co a do kdy plnit, a přiznané plnění musí být také skutečně možné. Povinnost na zaplacení jisté částky v neexistující měně by materiálně vykonatelná nebyla.

Trest vyhoštění z území České republiky ukládá soud.⁸⁴ Ukládá jej pachateli, který není občanem České republiky nebo není osobou, které bylo přiznáno postavení uprchlíka a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem.

Forma zajištění dle aplikace ustanovení **§ 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR**, umožňuje omezit na osobní svobodě cizince, je-li důvod se domnívat, že tento neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá. Jde o nejčastěji využívanou formu zajištění ze strany policejního orgánu. Tento důvod dává nejširší zákonný rámec k omezení osobní svobody cizince.

Situační příklady z aplikační praxe č. 2-Využití oprávnění k zajištění cizince dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR

1) Cizinec na výzvu k prokázání totožnosti předložil cestovní pas a jeho vizuální kontrolou bylo zjištěno, že překročil povolenou dobu pobytu na území České republiky. Tato zjištěná skutečnost musela být samozřejmě verifikována následnou lustrací přes dozorčí službu místně příslušného Odboru cizinecké policie. Jelikož zpracovatel „práce“ je služebně zařazen pod Krajské ředitelství Policie hlavního města Prahy, bude se v jeho případě jednat o Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, které se nachází na adrese Kaplanova 2055/4, Praha 4 – Chodov. Z pokynů dozorčí služby odboru byly provedeny veškeré potřebné administrativní úkony a zajištěný cizinec dle aplikace ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR, předán k dalšímu opatření.

2) Cizinec na výzvu k prokázání totožnosti předložil cestovní pas a následnou lustrací kontrolované osoby bylo zjištěno, že se nachází v evidenci nežádoucích osob. Na základě tohoto zjištění bylo na místě důvodné podezření ze spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí.⁸⁵ O této skutečnosti bylo nutno podat řádnou hláskou službu na Integrované operační středisko Krajského ředitelství hlavního města Prahy a konzultovat ji s dozorčí službou místně příslušného oddělení Odboru cizinecké policie. Cizinec byl z pokynu cizinecké policie zajištěn dle aplikace

⁸⁴ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře.* Praha, 2010, s. 618.

⁸⁵ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře.* Praha, 2010, s. 2907-2912.

ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii ČR. Posléze byl z místa eskortován a po provedení nezbytné administrativy předán k dalšímu opatření.

3) Cizinec na výzvu k prokázání totožnosti nepředložil žádný doklad. Nebyl schopen svou identitu věrohodně prokázat a to ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti. Nebylo tedy možno na místě věrohodně ověřit, zda nepobývá na území České republiky neoprávněně. Nespolupracoval. V tomto případě tedy následovalo zajištění dle aplikace ustanovení § 27 odst. 1 písm. d, zákona o Policii ČR a eskorta osoby omezené na osobní svobodě na místně příslušné oddělení Odboru cizinecké policie.

Samozřejmě je nutno při aplikaci výše zmiňovaných oprávnění stále dbát na obecné morální zásady, jako je slušné a uctivé chování, zdvořilost a přiměřenost postupu. To znamená dbát, aby žádné osobě v důsledku postupu policejního orgánu nevznikla bezdůvodná újma a dále postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

V praxeologickém pojetí v přímém výkonu služby jde o provedení všech uskutečnitelných úkonů, aby totožnost cizince byla ověřena jiným způsobem, než za užití oprávnění k zajištění. Mezi potřebné úkony součinnosti patří lustrace ve všech dostupných systémech Policie České republiky, případně odvoz cizince do místa pobytu, aby našel a následně předložil doklad totožnosti, který jen zanechal na ubytovně či v místě bydliště. Při realizaci této kooperace ke ztotožnění je však nezbytností dbát zásad ostražitosti a bdělosti, aby cizinec z místa kontroly nebo ze služebního dopravního prostředku neuprchl.

Neoprávněný pobyt na území České republiky je pobyt v rozporu s právní úpravou, která stanoví podmínky pobytu cizinců na území České republiky. Primárně je touto úpravou zákon o pobytu cizinců. Další úpravou, která stanoví podmínky pobytu na území České republiky je zákon č. 325/1999 Sb., o azylu. Ten upravuje podmínky vstupu a pobytu cizince, který projeví úmysl požádat Českou republiku o mezinárodní ochranu formou azylu nebo doplňkové ochrany na území České republiky a pobyt azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany na tomto území.

5. Problémová analýza aplikačního příkladu s nutností využití oprávnění k omezení osobní svobody

Teoretická část „práce“ je obohacena o část empirickou, která obsahuje vzorový příklad krátkodobého omezení osobní svobody osoby, zajištění dle aplikace ustanovení § 26 zákona o Policii ČR.⁸⁶ V popisované kazuistice bylo možno užití zajištění osoby v rámci více zákonných možností, avšak po kvalifikovaném posouzení veškerých okolností byla nejvhodnější aplikace oprávnění zajištění osoby dle aplikace ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) zákona o Policii ČR.⁸⁷ Rozhodnutí bylo učiněno na základě zhodnocení reálií, které jasně nasvědčovaly skutečnosti, že podezřelý se dopouštěl jednání, které mělo znaky přestupku a byla zde jasná, důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat a mařit řádné objasnění věci.

Pro účely „práce“ byly jména osob, adresa, čas skutku a další věci vedoucí ke zjištění totožnosti osob změněny, anonymizovány. Samotný skutek, konkrétně podezření z přestupků proti veřejnému pořádku⁸⁸ a přestupku proti občanskému soužití⁸⁹ je reálný a celá událost je popsána věrohodně, tak jak se udála. Dnes již ve věci bylo pravomocně rozhodnuto správním orgánem, konkrétně Úřadem městské části Prahy 18. Podezřelý dostal za své jednání správní trest-pokutu⁹⁰ ve výši 2.500,- Kč.

V příloze „práce“ jsou k nahlédnutí anonymizované formuláře, které byly při zpracovávání tohoto spisu použity a odeslány jakožto důkazní prostředky na správní orgán.

Jedná se o oznámení přestupku, vyrozumění oznamovatelky o přestupku, úřední záznam hlídky z místa události, úřední záznam o zajištění osoby, poučení

⁸⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-126.

⁸⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 123.

⁸⁸ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 1009-1010.

⁸⁹ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 1052-1053.

⁹⁰ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 408-416.

zajištěné osoby, úřední záznam o použití donucovacího prostředku a otázky SARA DN, vyhotovené za účelem vyhodnocení míry rizika domácího násilí.

Analyzovaný případ se zpočátku jevil jako běžné oznámení na linku 158. Od operačního střediska dostala motorizovaná hlídka Policie České republiky hlášení, že v bytovém domě mělo dojít k hádce dvou osob, muže a ženy. Netradiční bylo, že na policisty žena čekala na ulici, před vstupními dveřmi, jelikož musela před násilníkem utéci. Na místo hlídka dorazila co nejdříve, jak bylo možné, a spojila se s oznamovatelkou. Ta značně emotivně a vystrašeně začala popisovat, jak ji napadl její druh, který je opilý a k tomu ji měl vyhrožovat vyhozením z okna. Sdělila, že hádky jsou v jejich domácnosti běžným jevem, avšak takovou bezprostřední hrozbu likvidací její osoby druh v minulosti nikdy nevyslovil. Ani v opilosti.

Po příchodu do bytu bylo okamžitě zjevné, že událost bude problémová. Druh oznamovatelky byl opilý, nespolupracoval, začal být verbálně agresivní i vůči příslušníkům Policie České republiky. Snažil se jim dávat na vědomí, že nemají žádný zákonný důvod u něj v bytě být a něco po něm vyžadovat. Po zřetelně, věcně a slušně formulované výzvě k prokázání totožnosti a podání vysvětlení k celé situaci, nenásledovala žádná relevantní odpověď. Jeho jednání bylo povýšené, arogantní. Chvillemi byl duchem nepřítomen. Z jeho dechu byl silně cítit alkohol.

Chování, temperament a nálada muže se během chviliek často měnily, avšak arogance, povýšenost a verbální agresivita byla stále stejná. Neustále a opakovaně hlídce skákal do řeči. Verbálně útočil na svou družku, ačkoliv byl opakovaně upozorňován, aby toto nekonal. Neboť bylo zřejmé, že se muž dopouští přestupkového jednání, tedy jiné protispolečenské činnosti a ustavičně v ní pokračuje, byl vyzván "*Jménem zákona*", aby zanechal svého protiprávního jednání s výstrahou, že v negativním případě budou použity donucovací prostředky a bude zajištěn, tedy omezen na osobní svobodě dle aplikace ustanovení § 26 zákona o Policii ČR.⁹¹ Těchto výzev opakovaně nedbal. Vždy se však po nějaké chvíli uklidnil do té míry, že se dalo v zákroku pokračovat.

⁹¹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 123.

V momentě, kdy byly u obou účastníků na místě provedeny odborné dechové zkoušky kalibrovaným analyzátozem hladiny alkoholu v dechu, se podezřelý muž rozkřičel, že má dlouhé prsty a že se postará, aby zpracovatel „práce“ skončil u policie. Doslova řekl, že jej „svlékne z uniformy“. V reakci na své chování byl opět vyzván "Jménem zákona", aby zanechal svého protiprávního jednání, nemařil zákrok a nepokračoval v přestupkovém jednání, jinak bude omezen na osobní svobodě. Muž však těchto výzev opět neuposlechl. Neustále nadával, rozešel se směrem k policistům a oznamovatelce. Při chůzi kolem sebe prudce rozhazoval rukama.

V tento okamžik přišlo na řadu omezení osobní svobody formou zajištění a s ním nevyhnutelnost využití donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů.⁹² Muž byl zpacifikován a byla mu přiložena služební pouta. Pout užit, jelikož byla důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost zasahujících policistů, majetku a vybavení bytu, veřejného pořádku a že se podezřelý pokusí o útěk. Po zajištění byla vykonána nezbytná bezpečnostní prohlídka osoby na zbraň dle aplikace ustanovení § 35 zákona o Policii ČR⁹³, s negativním výsledkem. Muž u sebe neměl žádnou zbraň, tedy v souladu s výkladovým ustanovením § 111 písm. e) zákona o Policii ČR „cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším“.⁹⁴

Vzhledem ke své značné opilosti byl zajištěný muž předán do protialkoholní záchytné stanice nemocnice Na Bulovce, kam byl eskortován v nezraněném stavu a předán se všemi svými věcmi, čímž bylo zajištění ze strany policie ukončeno.

Poškozená ze strany policejního orgánu poučena, že se ve věci jedná o podezření ze spáchání přestupku proti občanskému soužití⁹⁵, který lze projednat jen s jejím souhlasem. Pokud tento souhlas udělí, bude přestupek oznámen příslušnému orgánu tedy Úřadu městské části Praha 18 k dalšímu projednání. Žena poučení porozuměla a hlídce podepsala souhlas s projednáním přestupku. O celé události bylo nutno sepsat potřebnou administrativu, která je přílohou této „práce“.

⁹² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 199-205.

⁹³ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 148-150.

⁹⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 337-340.

⁹⁵ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 1052-1053.

O užití donucovacích prostředků byl bezodkladně vyrozuměn přímý nadřízený zasahujících policistů, zástupce vedoucího oddělení pro výkon hlídkové služby. Před jeho telefonickým vyrozuměním byl o provedeném zákroku vyrozuměn i policista operačního střediska, který má na úkol řízení a koordinaci sil a prostředků Krajského ředitelství Policie hlavního města Prahy a taktéž dozorčí služba Místního oddělení Policie Praha - Letňany.

5.1 Problémová analýza aplikačního příkladu řešení jiné protispolečenské činnosti bez nutnosti užití oprávnění k omezení osobní svobody

Výše byl představen příklad jiné protispolečenské činnosti, kdy bylo vzhledem k okolnostem případu nutno realizovat zajištění osoby⁹⁶ s následným použitím donucovacích prostředků.⁹⁷ V praxi je však většinou dbáno zásad zdrženlivosti, přiměřenosti postupu⁹⁸ a co největší míry tolerance vůči osobám, proti nimž směřuje úkon, aby zásah do jejich práv a svobod byl co nejmírnější a jen v nezbytné míře, která umožní dosažení účelu sledovaného úkonem.

Pro účely demonstrace modelové situace přistižení osoby při protiprávním jednání, uvede autor kazuistiku řešení přestupku v dopravě, konkrétně jízdu pod vlivem omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“). Jedná se o situaci, kdy hlídka Policie České republiky vykonává službu ve svěřeném obvodu a v rámci silniční kontroly zjistí provedeným orientačním testem, že řidič je pod vlivem OPL. Dohled nad bezpečností silničního provozu a boj proti toxikomanii v jakékoliv podobě je aktuálně jednou z hlavních priorit Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy.

Služební činnost začíná v okamžiku, kdy je vytipováno vozidlo a řidič, který svým vzhledem, stylem jízdy a projevem působí jako uživatel OPL. Řidič je vyzván k zastavení vozidla při pravém okraji pozemní komunikace a to předepsaným způsobem za užití zvláštního výstražného zařízení modré barvy a nápisu „STOP“.

⁹⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-125.

⁹⁷ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 199-205.

⁹⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 73-75.

Po bezpečném zastavení vozidla je tento řidič osloven a vyzván k předložení dokladů potřebných a předepsaných k řízení a provozu motorového vozidla. Následně je řádně poučen a vyzván k provedení orientačního testu na přítomnost OPL testerem Drugwipe 5 S nebo novější verzí Drugwipe 5 SP.

Poučení⁹⁹ je důležitou součástí prováděného testu. Řidič musí být seznámen s průběhem testu, způsobem a metodikou jeho vyhodnocení. Dále s technickými parametry samotného testeru, jeho provozní teplotou, datem expirace a v neposlední řadě nesmí chybět poučení, že může veškerou proceduru odmítnout, avšak jsou mu sděleny a předstřeny důsledky tohoto jednání a to konkrétně skutečnost, že je na něj po odmítnutí podrobení se orientačnímu testu z hlediska zákona automaticky pohlíženo, jako by byl pod vlivem.

Před samotným započítáním testu je řidič vyzván k podání vysvětlení v souladu s ustanovením § 61 odst. 1 zákona o Policii ČR¹⁰⁰, zda před jízdou užil návykovou látku. V uváděné modelové situaci řidič hlídce spontánně doznal, že užil několik hodin před jízdou marihuanu. Na bázi sdělení tedy realizován orientační test a tento byl pozitivní na přítomnost OPL „Cannabis“.

Na podkladě zjištěných skutečností je řidič ihned řádně poučen, aby si zajistil své vozidlo proti odcizení a proti pohybu a že svým jednáním je podezřelý z řízení motorového vozidla pod vlivem OPL. Je mu obratem nastíněno, že v tento moment jsou zde policejním orgánem spatřovány zákonné aspekty naplňující možnost omezení jeho osobní svobody, za účelem zabránění opakovaného řízení vozidla a dalším případným hrozícím negativním následkům, které by z tohoto potencionálně nebezpečného jednání vyplývaly, avšak vzhledem k tomu, že řidič s policií maximálně spolupracoval, choval se slušně, z jeho jednání nevyplývala důvodná obava, že by mařil řádně objasnění věci a v protiprávním jednání pokračoval, byl vyzván, aby hlídku „dobrovolně“ následoval na Místní oddělení Policie k provedení dalších úkonů, s čímž souhlasil.

⁹⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 78-79.

¹⁰⁰ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 228-233.

Řidič tedy není od této chvíle formálně v režimu omezení osobní svobody dle jednotlivých zákonných ustanovení, avšak spolupracuje s hlídkou tzv. „na bázi dobrovolnosti“. Tento postup je aktuálně na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy hojně využíván, jelikož v minulosti zde byly opakované stížnosti ze strany veřejnosti, kdy nebyly dány důvody k omezení osobní svobody, avšak policisté, především prvosledových hlídek Pohotovostní motorizované jednotky, obligatorně využívaly při řešení deliktů týkajících se bezpečnosti a plynulosti silničního provozu „preventivní“ omezení osobní svobody.

Řidič se následně podrobil všem potřebným úkonům. Nejdůležitějším neopakovatelným úkonem je v zásadě lékařské vyšetření v ambulanci, která je zřízena pro účely Policie České republiky, kde podezřelý odevzdá krev a moč pro potřeby toxikologického vyšetření, kde je specifickou analýzou, metodou kapalinové chromatografie s hmotnostní detekcí krevního séra, zjišťována přesná hodnota a hladina konkrétní návykové látky či metabolitu v krevním séru a její vliv na poruchu psycho-motorických funkcí řidiče motorového vozidla. Po provedení všech nezbytných úkonů je osoba propuštěna z Místního oddělení policie a je seznámena s dalším očekávaným úředním postupem ve věci.

Tento způsob a popsaná metodika k výkonu služby a činnosti na místě při řešení a objasňování jiné protispolečenské činnosti ze strany policejního orgánu se zpracovateli „práce“ zdá jako nejvhodnější cesta pro řešení typově podobných protiprávních jednání, která je nejšetrnější k právům osob, ale umožní dosažení sledovaného účelu. Samozřejmě je zapotřebí podotknout, že tento způsob situace není možné aplikovat vždy, především v případech, kdy osoby důrazně s policejním orgánem nespolupracují nebo jsou pod vlivem návykových látek takovým způsobem, že neovládají své chování.

6. Empirická část-Kvantitativní výstupy omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III v období roku 2017, 2018 a 2019

Statistická část „práce“ demonstruje využití jednotlivých oprávnění k omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III, kdy je zřetelné, že nejčastějším a nejužívanějším omezením osobní svobody je zajištění dle aplikace ustanovení § 26 zákona o Policii ČR¹⁰¹ Z praxeologického pohledu autora je tento výsledek zapříčiněn skutečností, že zajištění osoby má nejobecnější charakter a nejméně formálních znaků a povinností navázaných k jeho užití. Jeho význam a uplatnění nastává v mnoha spektrech výkonu služby, především v pořádkovém rámci, při realizaci úkonů přímé bezpečnostní povahy, ať se jedná o osoby pod vlivem návykových látek, které svým jednáním bezprostředně ohrožují svůj život nebo zdraví, osoby přistižené při páchání protispolečenské činnosti, u nichž je důvodná obava, že budou v protiprávním jednání pokračovat nebo mařit řádné objasnění věci, či osoby nezletilé, jež je nutno vrátit do rodičovské péče či děti mladší 15 let, jejichž jednání má znaky trestného činu.¹⁰²

<u>Omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III v roce 2017</u>	
Druh omezení osobní svobody	Počet využití
Zajištění osoby dle ustanovení § 26 zákona o Policii ČR	1654 x
Zajištění osoby dle ustanovení § 27 zákona o Policii ČR	750 x
Zadržení osoby podezřelé dle § 76 odst. 1 trestního řádu	1039 x
Zatčení osoby dle ustanovení § 69 odst. 3 trestního řádu	341 x
Zadržení obviněného dle ustanovení § 75 trestního řádu	10 x
Předvedení osoby dle ustanovení §§ 61, 63, 65 zákona o Policii ČR	152 x

¹⁰¹ ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 116-124.

¹⁰² ŠKODA, J., VAVERA, F. a ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. Vydání. Plzeň, 2013, s. 123.

V praxi je také zajištění osoby preferováno v případech, kdy není pevně stanovena právní kvalifikace skutku, nejsou provedeny všechny nezbytné a potřebné neodkladné a neopakovatelné úkony nebo se jedná o skutek, kdy je tenká hranice mezi přestupkem¹⁰³ a trestným činem.¹⁰⁴

Vzorem může být situace, kdy příslušník PČR drží na místě útočníka, který fyzicky napadl jinou osobu, tento poškozený je vzhledem k rozsahu zranění odvezen do nemocnice, je pod vlivem alkoholu a policejní orgán nezná přesný rozsah jeho zranění a újmy na zdraví. Vzhledem k podmínkám nastane důvod k omezení osobní svobody podezřelého, avšak vzhledem k nezjištěné právní kvalifikaci je přiléhavější užít oprávnění dle zákona o Policii ČR a to v souladu se zásadou a principem „ultima ratio“, která nám uvádí, že trestní právo a represe s ním spojené jsou až krajním prostředkem, který má být užit až jako poslední možnost pokud nestačí prostředky podle zákona mírnějšího.

V momentě, kdy jsou zjištěny důvodné okolnosti a skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, není problémem, aby se se souhlasem státního zástupce ze zajištění osoby stalo zadržení osoby podezřelé dle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu. V praxi je tento postup běžný a jedná se o nejvhodnější způsob, při kterém jsou zachovány veškeré zásady trestního řízení a zásady stanovené Listinou základních práv a svobod.¹⁰⁵

V rámci statistik roku 2018 je znatelný nárůst všech využití oprávnění k omezení osobní svobody osob, kdy však téměř všechna oprávnění rostou přiměřenou úměrou a není zde viditelný značný nárůst či pokles u jednotlivého konkrétního oprávnění. Jediný exces je pozorován v případě zajištění cizince dle aplikace ustanovení § 27 zákona o Policii ČR, což lze jednoduše vysvětlit aktuální bezpečnostní situací a několik let probíhající zvýšenou migrací.

¹⁰³ JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha, 2017, s. 47.

¹⁰⁴ ŠÁMAL, P. *Trestní zákoník: komentář. Velké komentáře*. Praha, 2010, s. 84-86.

¹⁰⁵ GERLOCH A., HŘEBEJK J. a ZOUBEK V. *Ústavní systém České republiky*. 5. vydání. Plzeň, 2013, s. 85-89.

<u>Omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III v roce 2018</u>	
Druh omezení osobní svobody	Počet využití
Zajištění osoby dle ustanovení § 26 zákona o Policii ČR	1740 x
Zajištění cizince dle ustanovení § 27 zákona o Policii ČR	1192 x
Zadržení osoby podezřelé dle § 76 odst. 1 trestního řádu	1156 x
Zatčení osoby dle ustanovení § 69 odst. 3 trestního řádu	462 x
Zadržení obviněného dle ustanovení § 75 trestního řádu	9 x
Předvedení osoby dle ustanovení §§ 61, 63, 65 zákona o Policii ČR	146 x

Ukazatele roku 2019 ilustrují hodnoty plynulého nárůstu využití oprávnění k omezení osobní svobody osob jako statistika roku předešlého, kdy autor „práce“ výsledky přisuzuje větší aktivitě, koordinaci a efektivnější práci příslušníků Policie České republiky na úseku hlídkové a terénní služby. V posledních letech je snaha a tendence ze strany špiček PČR, aby se kladl větší důraz na přímý výkon služby a práci nejnižších organizačních článků, kdy zlepšující se statistiky na úseku omezení osobní svobody osob jsou nezpochybnitelným přímým východiskem realizace těchto cílů, které reflektují výbornou práci policistů především hlídkových a prvosledových útvarů.

Efektivita a objasněnost trestných činů roste každým rokem. Nemalý podíl na těchto pozitivních výstupech mají nové technologie, kterými Policie České republiky disponuje, ale i čím dál kvalitnější a sofistikovanější vzdělávací systém příslušníků, který se snaží pružně reagovat na veškeré nové bezpečnostní aktuální hrozby jako je migrace, kybernetická kriminalita a terorismus.

<u>Omezení osobní svobody v rámci teritoriálního území Prahy III v roce 2019</u>	
Druh omezení osobní svobody	Počet využití
Zajištění osoby dle ustanovení § 26 zákona o Policii ČR	1861 x
Zajištění cizince dle ustanovení § 27 zákona o Policii ČR	1319 x
Zadržení osoby podezřelé dle § 76 odst. 1 trestního řádu	1282 x
Zatčení osoby dle ustanovení § 69 odst. 3 trestního řádu	419 x
Zadržení obviněného dle ustanovení § 75 trestního řádu	10 x
Předvedení osoby dle ustanovení §§ 61, 63, 65 zákona o Policii ČR	119 x

7. Empirická část-výzkum mezi příslušníky Policie České republiky

V empirické části „práce“ byl použit kvantitativní výzkum mezi příslušníky Policie České republiky za užití empirického dotazníku, který byl respondenty vyplňován v době od 8. února 2020 do 8. března 2020 na internetovém portále „*www.google.com*“. Dotazník obsahoval celkem 15 otázek týkajících se praktického výkonu služby přímé bezpečnostní povahy, přičemž ho vyplnilo celkem 155 policistů ve služebním poměru u Policie České republiky, služebně zařazenými napříč všemi útvary z rámcově rozdílných oddělení PČR.

Úvodní část dotazníku rozřazuje dotazované policisty podle délky jejich služebního poměru, praxe a služebního zařazení, následně pokračuje členěním podle typu a velikosti útvaru, na kterém je konkrétní příslušník zařazen. Po rozčlenění dotazovaných policistů postupují otázky praxeologického charakteru na stanovení míry využívání jednotlivých oprávnění v rámci výkonu služby, jejich teoretickou znalost v komparaci s praxeologickým užitím. V závěrečné části šetření je směrem k respondentům předložen dotaz ke zhodnocení, zda je podle jejich názoru zákonná úprava definující oprávnění k omezení osobní svobody osob v České republice dostačující či mají připomínku k její úpravě a navrhovali by nutnou rekonfiguraci.

Zjištěná data kvantitativního šetření budou přehledně graficky zpracována a procentuálně vyhodnocena a rovněž obohacena o jednotlivé zjištěné dílčí skutečnosti, které standardizují praxeologický vhled na problematiku omezení osobní svobody optikou příslušníků PČR na základě doby praxe, doby a místa služebního působiště a jednotlivého služebního zařazení.

V problematice empirické části bylo definováno pět hypotéz, které budou v závěru výzkumu zhodnoceny a na základě zjištěných kvantitativních dat verifikovány či falzifikovány. Hypotézy jsou použity pro rozvoj poznání a pro ověření jejich pravosti.

7.1 Stanovení dílčích hypotéz

Hypotéza č. 1:

Většina policistů bude preferovat provádění úkonů s osobou podezřelou z trestného činu nebo ze spáchání jiné protispolečenské činnosti na základě „dobrovolnosti“, tedy bez nutnosti omezení její osobní svobody pokud to nebude nezbytně nutné, případně se bude řídit specifickými okolnostmi každého jednotlivého případu.

Hypotéza č. 2:

Policisté napříč všemi útvary budou mít největší teoreticko-praxeologickou znalost ohledně oprávnění k omezení osobní svobody dle zákona o Policii ČR.

Hypotéza č. 3:

Nejčastěji užívaným omezením osobní svobody ze strany policistů v roce 2019 bude zajištění osoby dle aplikace ustanovení § 26 zákona o Policii ČR.

Hypotéza č. 4:

Nejméně často užívaným omezením osobní svobody ze strany policistů v roce 2019 bude předvedení dle aplikace ustanovení §§ 61, 63 a 65 zákona o Policii ČR.

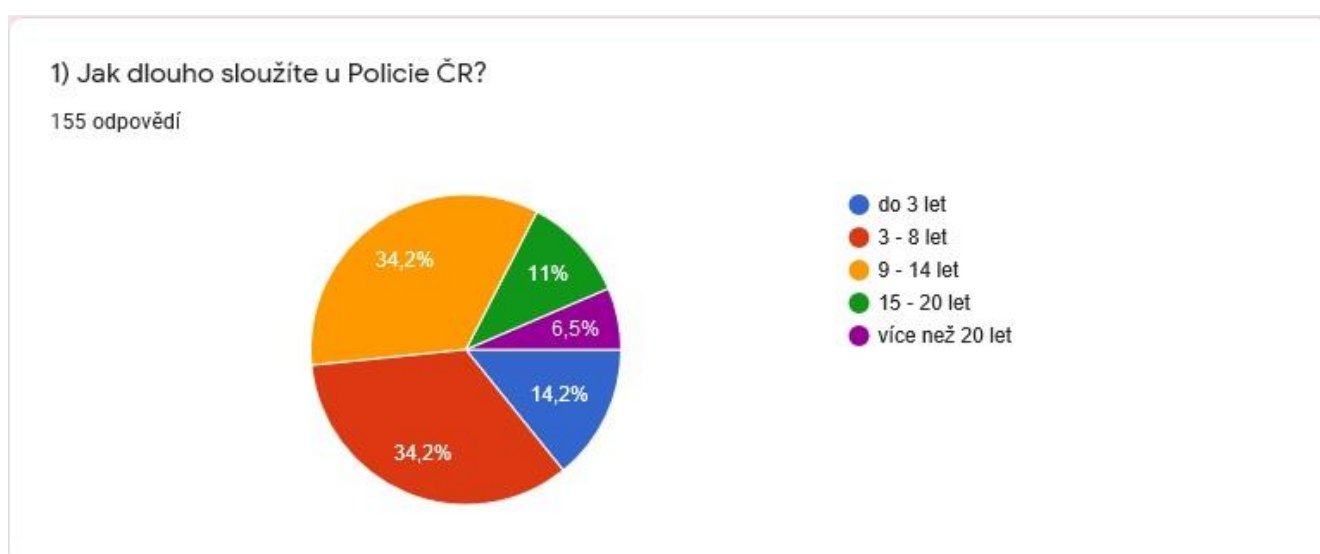
Hypotéza č. 5:

Většina dotazovaných policistů nebude spokojena s českým právním řádem v oblasti oprávnění k omezení osobní svobody osob a bude navrhopvat jeho zpřísnění, případně rozsáhlé změny v celém systému.

7.2 Grafické vyhodnocení šetření mezi příslušníky PČR

Otázka č. 1: Jak dlouho sloužíte u Policie ČR?

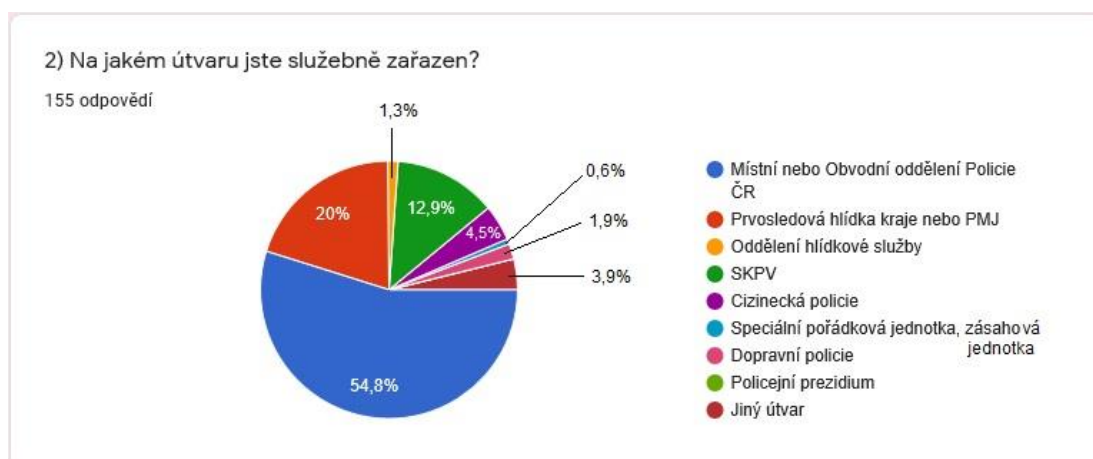
Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Do 3 let	22	14,2 %
3 – 8 let	53	34,2 %
9 – 14 let	53	34,2 %
15 – 20 let	17	11 %
Více než 20 let	10	6,5 %

První otázka výzkumu směřovala na rozčlenění policistů podle doby trvání jejich služebního poměru. Z grafu vyplývá, že největší skupinu tvořili policisté sloužící 9-14 let, společně se skupinou sloužící 3-8 let. Dá se tedy generalizovat, že se jedná o zkušenější policisty, kteří mají s jednotlivými oprávněními k omezení osobní svobody již několikaleté praktické zkušenosti. Policisté sloužící nad 15 let byli ve výzkumu zahrnuti necelými 20%. Tyto výsledky jsou důsledkem faktu, že ve výkonu služby nyní převažují mladší policisté vzhledem ke značnému odchodu starších příslušníků do civilu.

Otázka č. 2: Na jakém útvaru jste služebně zařazen?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Místní nebo Obvodní oddělení Policie ČR	85	54,8 %
Prvosledová hlídka kraje nebo PMJ	31	20 %
Oddělení hlídkové služby	2	1,3 %
SKPV	20	12,9 %
Cizinecká policie	7	4,5 %
Speciální pořádková jednotka, zásahová jednotka	1	0,6 %
Dopravní policie	3	1,9 %
Policejní prezidium	0	0 %
Jiný útvar	6	3,9 %

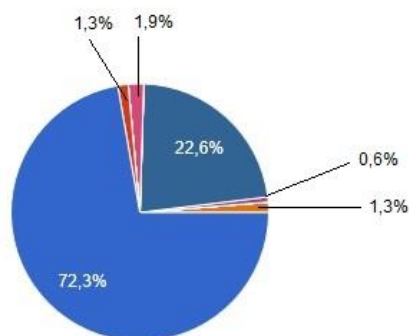
Druhá otázka směřovala na zařazení policistů dle jejich služebního působiště, kdy podle výsledků se šetření účastnilo nejvíce policistů z Místních a Obvodních oddělení PČR, tedy více než polovina respondentů je zařazena na základních organizačních článcích. Následují policisté prvosledových hlídek a hlídkových útvarů a policisté SKPV. Ostatní útvary jako dopravní a cizinecká policie jsou zastoupeny jen několika procenty respondentů.

Otázka č. 3: Na jakém Krajském ředitelství Policie jste zařazen?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
KŘP hlavního města Prahy	112	72,3 %
KŘP Středočeského kraje	2	1,3 %
KŘP Jihočeského kraje	0	0 %
KŘP Plzeňského kraje	0	0 %
KŘP Karlovarského kraje	0	0 %
KŘP Ústeckého kraje	0	0 %
KŘP Libereckého kraje	3	1,9 %
KŘP Královohradeckého kraje	0	0 %
KŘP Pardubického kraje	0	0 %
KŘP kraje Vysočina	35	22,6 %
KŘP Jihomoravského kraje	1	0,6 %
KŘP Zlínského kraje	0	0 %
KŘP Olomouckého kraje	0	0 %
KŘP Moravskoslezského kraje	0	0 %
Policejní prezidium	2	1,3 %
Jiné zařazení	0	0 %

3) Na jakém Krajském ředitelství Policie jste zařazen?

155 odpovědí

- KŘP hlavního města Prahy
- KŘP Středočeského kraje
- KŘP Jihočeského kraje
- KŘP Plzeňského kraje
- KŘP Karlovarského kraje
- KŘP Ústeckého kraje
- KŘP Libereckého kraje
- KŘP Královohradeckého kraje
- KŘP Pardubického kraje
- KŘP kraje Vysočina
- KŘP Jihomoravského kraje
- KŘP Zlínského kraje
- KŘP Olomouckého kraje
- KŘP Moravskoslezského kraje
- Policejní prezidium
- Jiné zařazení

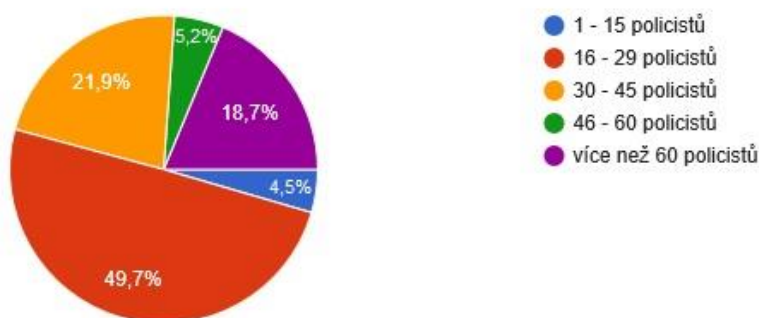
Třetí otázka výzkumu se zaměřovala na teritoriální působení respondentů, kdy největší množina odpovídajících policistů byla služebně zařazena na KŘP hlavního města Prahy a KŘP kraje Vysočina. Ostatní krajská ředitelství jsou ve výsledcích výzkumu zařazena jen okrajově.

Otázka č. 4: Kolik policistů je zařazeno na Vašem útvaru?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
1 – 15 policistů	7	4,5 %
16 – 29 policistů	77	49,7 %
30 – 45 policistů	34	21,9 %
46 – 60 policistů	8	5,2%
Více než 60 policistů	29	18,7 %

4) Kolik policistů je zařazeno na Vašem útvaru?

155 odpovědí

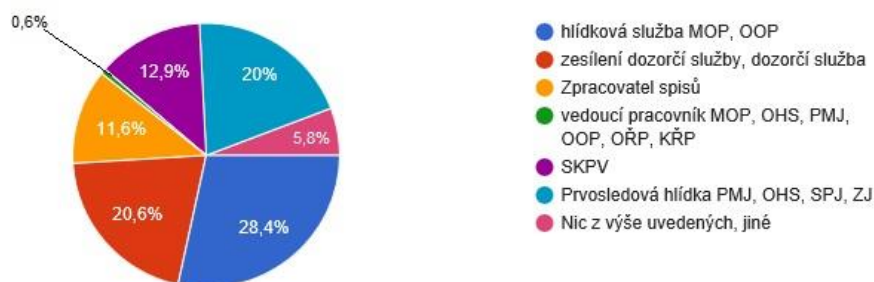

Otázka č. 5: Vaše pracovní zařazení je?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Hlídková služba MOP nebo OOP	44	28,4 %
zesílení dozorčí služby, dozorčí služba	32	20,6 %
Zpracovatel spisů	18	11,6 %
Vedoucí pracovník MOP, OHS, PMJ, OOP, OŘP, KŘP	1	0,6 %
SKPV	20	12,9 %
Prvosledová hlídka PMJ, OHS, SPJ, ZJ	31	20 %
Nic z výše uvedených, jiné	9	5,8 %

5) Vaše pracovní zařazení je?

155 odpovědí

Pátá otázka byla zařazena do šetření z důvodu, že pohled na omezení osobní svobody osoby se liší podle zařazení konkrétního policisty. Zkušený policista SKPV bude tuto problematiku posuzovat jinou optikou nežli začínající policista prvosledové hlídky. Pro účely této „práce“ bylo rozložení policistů velice rovnoměrné, převažovali však policisté místních a obvodních oddělení, zařazení jakožto policisté přímého výkonu služby a policisté dozorčí služby s jejich zesíleními. Dále zde byl průzkum rovným dílem rozdělen mezi příslušníky SKPV a prvosledových hlídek.

Otázka č. 6: Na jaké úrovni jsou Vaše znalosti týkající se oprávnění k omezení osobní svobody osob dle zákonných ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Výborné - znám oprávnění téměř nazpaměť	19	12,3 %
Velmi dobré - neznám nazpaměť, ale praxe mě naučila vše potřebné a dokáži využívat jako bych nazpaměť znal	91	58,7 %
Dobré - Zním základní ustanovení, dokážu si poradit, případně kouknu do zákona	45	29 %
Nedostatečné - Nevyužívám, ke svému pracovnímu zařazení nepotřebuji, případně jsem již zapomněl	0	0 %

6) Na jaké úrovni jsou Vaše znalosti týkající se oprávnění k omezení osobní svobody osob dle zákonných ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky?
155 odpovědí

Otázka č. 7: Na jaké úrovni jsou Vaše znalosti týkající se oprávnění k omezení osobní svobody osob dle zákonných ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., Trestního řádu?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Výborné - znám oprávnění téměř nazpaměť	21	13,5 %
Velmi dobré - neznám nazpaměť, ale praxe mě naučila vše potřebné a dokáži využívat jako bych nazpaměť znal	83	53,5 %
Dobré - Zním základní ustanovení, dokážu si poradit, případně kouknu do zákona	49	31,6 %
Nedostatečné - Nevyužívám, ke svému pracovnímu zařazení nepotřebuji, případně jsem již zapomněl	2	1,3 %

7) Na jaké úrovni jsou Vaše znalosti týkající se oprávnění k omezení osobní svobody osob dle 155 odpovědí zákonných ustanovení zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu?

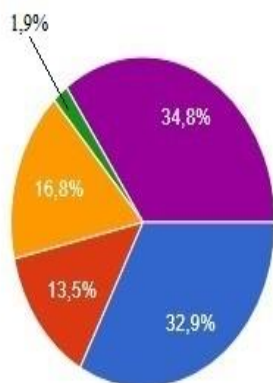

Předchozí dvě výzkumné otázky **potvrdily autorovu hypotézu č. 2**, jelikož dotazovaní policisté uváděli, že mají nejvyšší znalost oprávnění k omezení osobní svobody podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Procentuální znalost těchto oprávnění převýšila i znalosti omezení osobní svobody dle zákona č. 141/1961 Sb., Trestního řádu. Tento výsledek koresponduje se statistickými daty uváděnými v předchozí kapitole „práce“, kdy bylo zjevné, že oprávnění k zajištění osoby a cizince jsou nejužívanějšími oprávněními v praxeologickém pojetí a je tedy předpoklad, že policisté je umí nejlépe využívat a aplikovat. V neposlední řadě je na tato oprávnění kladen velký důraz i v rámci roční odborné nástupné přípravy začínajících policistů.

Otázka č. 8: Preferujete provádět úkony s osobou podezřelou z trestného činu nebo přestupku na základě "dobrovolnosti" nebo v rámci užití oprávnění k omezení osobní svobody osoby?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Ano, preferuji provádět úkony na bázi "dobrovolnosti", pokud to okolnosti umožňují, šetřím práv a svobod osob, zasahuji do nich jen v nezbytné míře.	51	32,9 %
Ano, preferuji provádět úkony na bázi "dobrovolnosti", protože se mi nechce vypisovat nutnou související administrativu.	21	13,5 %
Ne, vždy využiji omezení osobní svobody cíleně, protože se nebudu vystavovat riziku, že osoba například uprchne.	26	16,8 %
Ne, použiji omezení osobní svobody, aniž bych nad tím přemýšlel, oprávnění tam jsou, tak proč je nevyužít.	3	1,9 %
Vždy posuzuji podle konkrétních okolností případu, aby bylo nejvhodněji dosaženo účelu sledovaného činností na místě.	54	34,8 %

8) Preferujete provádět úkony s osobou podezřelou z trestného činu nebo přestupku na základě "dobrovolnosti" nebo v rámci užití oprávnění k omezení osobní svobody osoby?
155 odpovědí

- Ano, preferuji provádět úkony na bázi "dobrovolnosti", pokud to okolnosti umožňují, šetřím práv a svobod osob, zasahuji do nich jen v nezbytné míře
- Ano, preferuji provádět úkony na bázi "dobrovolnosti", protože se mi nechce vypisovat nutnou související administrativu
- Ne, vždy využiji omezení osobní svobody cíleně, protože se nebudu vystavovat riziku, že osoba například uprchne
- Ne, použiji omezení osobní svobody, aniž bych nad tím přemýšlel, oprávnění tam jsou, tak proč je nevyužít
- Vždy posuzuji podle konkrétních okolností případu, aby bylo nejvhodněji dosaženo účelu sledovaného činností na místě

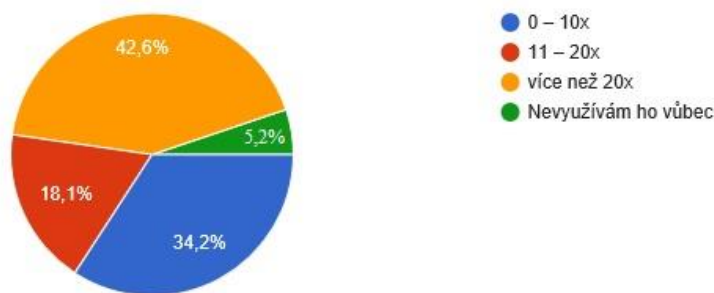
Ve statistických ukazatelích otázky č. 8 **došlo k potvrzení hypotézy č. 1**, kdy prakticky polovina respondentů uvedla, že preferuje provádění úkonů s osobami podezřelými z protiprávních činů na základě „dobrovolnosti“, bez nutnosti omezení osobní svobody. Větší část respondentů uvedla, že takto koná z důvodu šetření práv a svobod osob a 13,5 % dotázaných policistů nechce vypisovat navázanou související nezbytnou administrativu. Třetina všech zúčastněných respondentů naproti tomu uvedla, že otázku omezení osobní svobody vždy posuzuje podle konkrétních okolností případu. Přímé využití oprávnění k omezení osobní svobody preferuje pouze necelá pětina dotázaných policistů.

Otázka č. 9: Jak často jste užil zajištění osoby dle ustanovení §26, zákona č. 273/2008 Sb. v roce 2019?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
0 – 10x	53	34,2 %
11 – 20x	28	18,1 %
Více než 20x	66	42,6 %
Nevyužívám ho vůbec	8	5,2 %

9) Jak často jste užil zajištění osoby dle ustanovení §26, zákona č. 273/2008 Sb. v roce 2019?

155 odpovědí

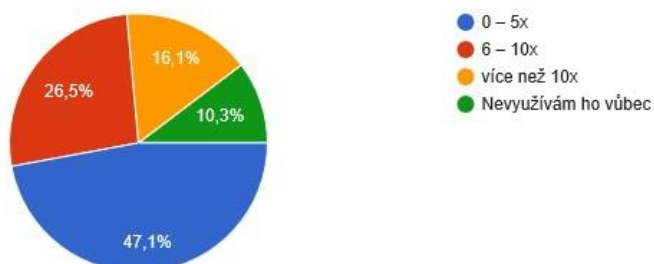

Otázka č. 10: Jak často jste užil zajištění cizince dle ustanovení §27, zákona č. 273/2008 Sb. v roce 2019?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
0 – 5x	73	47,1 %
6 – 10x	41	26,5 %
Více než 10x	25	16,1 %
Nevyužívám ho vůbec	16	10,3 %

10) Jak často jste užil zajištění cizince dle ustanovení §27 zákona č. 273/2008 Sb. v roce 2019?

155 odpovědí

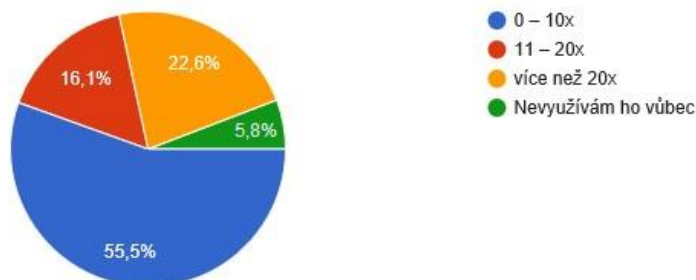
Otázka č. 11: Jak často jste užil zadržení osoby podezřelé dle ustanovení §76/1, zákona č. 141/1961 Sb. v roce 2019?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
0 – 10x	86	55,5 %
11 – 20x	25	16,1 %
Více než 20x	35	22,6 %
Nevyužívám ho vůbec	9	5,8 %

11) Jak často jste užil zadržení osoby podezřelé dle ustanovení §76/1, zákona č. 141/1961 Sb.

155 odpovědí

v roce 2019?

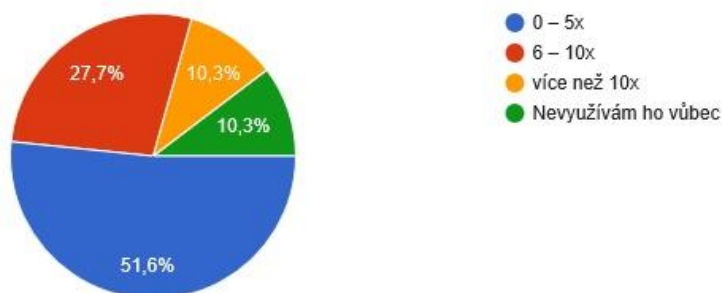

Otázka č. 12: Jak často jste užil zatčení osoby dle ustanovení §69/3, zákona č. 141/1961 Sb. v roce 2019??

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
0 – 5x	80	51,6 %
6 – 10x	43	27,7 %
Více než 10x	16	10,3 %
Nevyužívám ho vůbec	16	10,3 %

12) Jak často jste užil zatčení osoby dle ustanovení §69/3, zákona č. 141/1961 Sb. v roce 2019?

155 odpovědí

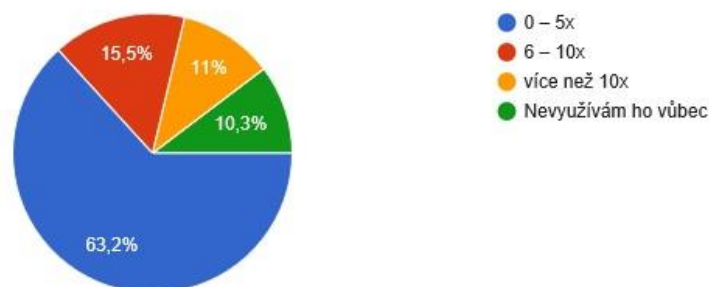
Otázka č. 13: Jak často jste užil předvedení osoby dle ustanovení §§ 61, 63 a 65, zákona č. 273/2008 Sb. v roce 2019?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
0 – 5x	98	63,2 %
6 – 10x	24	15,5 %
Více než 10x	17	11 %
Nevyužívám ho vůbec	16	10,3 %

13) Jak často jste užil předvedení osoby dle ustanovení §§ 61, 63 a 65, zákona č. 273/2008 Sb.

155 odpovědí

v roce 2019?

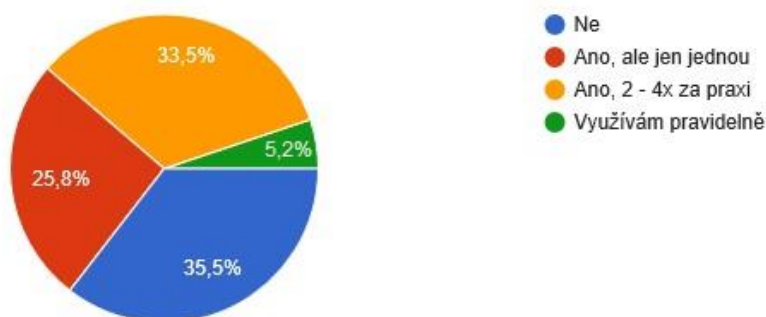
Zhodnocením předešlých 5 otázek **došlo k potvrzení hypotézy č. 3 a 4**, kdy na základě statistických ukazatelů je zřejmé, že téměř polovina policistů užila za rok 2019 oprávnění k zajištění osoby dle aplikace ustanovení § 26 zákona o Policii ČR ve více než 20 případech. Tato skutečnost se opětovně lineárně prolíná v celém výzkumu, kdy je zjevně, že zajištění osoby je nejrozšířenějším nástrojem k zachování klidového stavu a plnění řádného výkonu služby. Naproti tomu znatelně nejméně užívané oprávnění je předvedení osoby dle aplikace ustanovení §§ 61, 63 a 65 zákona o Policii ČR a to vzhledem k tomu, že ve většině řešených situací, kdy osoba odmítne prokázat svou totožnost je využito právě zajištění osoby a to vzhledem k dalším důvodům k omezení osobní svobody. Většinou se bude jednat o agresivní a vulgární chování kontrolované osoby vůči zakročujícímu policistovi.

Otázka č. 14: Použili jste někdy ve své praxi připoutání dle ustanovení §25, zákona o Policii?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Ne	55	35,5 %
Ano, ale jen jednou	40	25,8 %
Ano, 2 – 4x za praxi	52	33,5 %
Využívám pravidelně	8	5,2 %

14) Použili jste někdy ve své praxi připoutání dle ustanovení §25, zákona o Policii?

155 odpovědí

Připoutání osoby je specifickým druhem omezení osobní svobody, které v praxi není však často využíváno pro svůj razantní zásah do základních práv a svobod a pro častou kritiku ze strany advokátů, sdělovacích prostředků a v neposlední řadě veřejného ochránce práv.

Z grafického znázornění je patrné, že více než třetina policistů připoutání nepoužila ani jednou během své praxe, což vzhledem ke skutečnosti, že se výzkumu z velké části zúčastnili policisté sloužící již minimálně 3 roky, svědčí o faktu, že toto oprávnění není opravdu velice rozšířeno a mezi policisty oblíbeno. V praktickém výkonu služby je v rámci střežení nejčastěji využíváno mírnější formy a to dohledu nad osobami omezenými na osobní svobodě mimo celu, bez nutnosti omezení jejich pohybu. Nepochybně je však taková realizace uskutečnitelná jen v případech, kdy osoba není značně pod vlivem omamných nebo psychotropních látek a alkoholu a spolupracuje s policistou do té míry, že je možno s ní provést veškeré potřebné úkony a dosáhnout účelu sledovaného činností.

Otázka č. 15: Myslíte si, že jsou oprávnění k omezení osobní svobody osob v českém právním řádu dostatečná?

Odpovědi respondentů	Počet odpovědí	Podíl odpovědí
Ano, zákon je napsán přiléhavě a nemám k němu větších výhrad. Vždy dosáhnu účelu sledovaného svou činností	29	18,7 %
Ano, ale uvítal bych drobné zákonné úpravy, určitě by se oprávnění dala ještě zlepšit, lépe specifikovat a zpřesnit	90	58,1 %
Ne, oprávnění bych zpřísnil, jsou příliš liberální, nejsou přesně vymezena a dávají prostor pro neefektivitu zákroků PČR	32	20,6 %
Ne, celý systém je špatně, navrhl bych rozsáhlé změny	2	1,3 %
Nastavil bych mírnější systém, oprávnění pro omezení osobní svobody osob jsou příliš razantní	2	1,3 %

15) Myslíte si, že jsou oprávnění k omezení osobní svobody osob v českém právním řádu dostatečná?

155 odpovědí

Poslední výzkumná otázka svými výsledky **značně vyvrátila autorovu hypotézu č. 5**, kdy více než polovina respondentů hodnotila český právní řád v souvislosti s tématem omezení osobní svobody kladně a pouze by zavedla drobné rámcové zpřesnění jednotlivých oprávnění. Pětina respondentů je dokonce spokojena natolik, že by nerealizovala žádné změny. Opačná pětina respondentů naproti tomu žádá zpřísnění oprávnění, která se jim zdají až příliš mírná a nedostačující k provádění a zabezpečení řádného výkonu služby. Absolutní nespokojenost se systémem nebo požadavek zmírnění pravomocí deklarovala jen hrstka dotázaných příslušníků.

7.3 Komplexní zhodnocení výzkumného šetření

Komplexním zhodnocením jednotlivých výsledků dotazovaných skutečností napříč deklarovanými odpověďmi byly stanoveny průniky informací, které se prolínaly v individuálních reakcích konkrétních policistů a to především opakující se výroky dle jejich místa zařazení či služební funkce.

Výzkumným šetřením bylo shledáno, že odpor k vypisování nezbytné administrativy, která náleží k užití oprávnění v souvislosti s omezením osobní svobody, deklarovali především děle sloužící policisté zařazení v kraji Vysočina, naproti tomu služebně mladší policisté zařazení do prvosledových hlídek hlavního města Prahy preferovali plné využívání svých oprávnění k omezení osobní svobody, bez ohledu na následující nezbytnou administrativní činnost.

Výzkumné šetření ukázalo, že služebně starší, zkušenější policisté bez ohledu na místní zařazení, deklarovali větší spokojenost s právním řádem České republiky, než mladší kolegové. Tento trend se dá vysvětlit skutečností, že starší policisté si po letech praktického výkonu činnosti přímé bezpečnostní povahy osvojili pracovní metody, návyky a postupy, které jim obstarávají bezproblémový výkon služby a kvalitní dosažení účelu sledovaného svou aktivitou.

Dalším hodnocením a kvalifikovaným posouzením výsledků výzkumu bylo verifikováno, že policisté prvosledových útvarů vykonávající hlídkovou činnost jakožto základní aktivitu útvarů služby pořádkové policie ročně využijí oprávnění k omezení osobní svobody v mnohem více případech než policisté specializovaných útvarů či policisté zařazení do SKPV.

Současně s tím bylo zjištěno, že služebně mladší kolegové častěji uváděli dokonalou teoretickou znalost zákonných oprávnění. Navzdory tomu, starší kolegové z SKPV nebo policisté dozorčí služby spíše informovali, že si s problémem poradí na základě dodatečné kontroly zákonných ustanovení, či zkušenostmi z aplikační praxe. Tento přirozený výsledek výzkumu autor „práce“ přisuzuje vzdělávání nově nastoupivších policistů, kdy z vlastní zkušenosti může deklarovat, že v rámci základní odborné přípravy bylo bezpodmínečnou nutností znát veškerá zákonná ustanovení téměř nazpaměť, avšak bez znalosti praktických záležitostí povahy výkonu služby.

Závěr

Oprávnění k omezení osobní svobody podle zákona o Policii ČR a trestního řádu jsou jedny z nejdůležitějších, které příslušníci Policie České republiky mají k dispozici při výkonu služby. Jedná se o základní a velmi účinné nástroje k zachování klidového stavu a k ochraně základních hodnot ve společnosti. Nepochybně je významné při konkrétní aplikaci oprávnění nutno dbát mnoha zásad. Zejména, aby s jejich využitím nedošlo k větším škodám než k těm, které hrozily protiprávním jednáním osoby, proti které oprávnění směřuje.

Všechny stanovené cíle v úvodu „práce“ byly uskutečněny. Hlavním splněným cílem byla analýza zákonných ustanovení českého právního řádu, jež definují zmocnění a kompetence příslušníků Policie České republiky k omezení osobní svobody, jakož i rozbor veškerých souvisejících přidružených neurčitých právních pojmů a navázaných pojmosloví.

Teoreticky vymezený analytický rozbor jednotlivých zákonných zmocnění příslušníků Policie České republiky k omezení osobní svobody osoby přistižené při páchání trestného činu nebo jiné protispolečenské činnosti byl obohacen o praxeologické postřehy objasňující danou problematiku a předestírající potenciální užití jednotlivého oprávnění. Komparace praxeologicko-teoretických aspektů dosáhla uskutečnění předem vymezeného vedlejšího cíle „práce“. K jednoznačným aplikačním příkladům byly poskytnuty i nepsané neformální postřehy z letité autorovy policejní praxe. Statistické ukazatele let 2017, 2018 a 2019 týkající se oblasti vybraných zákonných ustanovení omezení osobní svobody poskytly komplexní vhled na problematiku v rámci praktického výkonu služby autora teritoriálního služebního působiště Prahy III.

Empirická část „práce“ zajistila vhled ke zjištění dynamiky četnosti aplikačního využívání jednotlivých zákonných zmocnění k omezení osobní svobody osoby, rozříděné podle věcného či místního služebního zařazení policistů anebo délky trvání jejich služebního poměru. Kvantitativním výzkumem byly ověřeny a verifikovány 4 hypotézy a jedna z autorových hypotéz byla šetřením falzifikována.

K potvrzení došlo u hypotéz čistě praxeologického charakteru týkajících se statistik přímého výkonu služby, kdy vzhledem ke značné praxeologické orientaci autora v problematice jakožto policisty zařazeném ve „výkonu služby přímé bezpečnostní povahy“ se tento výsledek dal očekávat na základě osobního kontaktu s velkým počtem policistů a ze znalosti jejich názorů a pohledů na výkon služby. Jednalo se o hypotézy týkající se kvantitativního užívání jednotlivých zákonných rámců k omezení osobní svobody, míry znalosti jednotlivých oprávnění dle zvláštních právních předpisů a postupu policistů při zjištění osoby podezřelé z trestného činu nebo ze spáchání jiné protispolečenské činnosti.

Konkrétně bylo zjištěno, že policisté napříč všemi útvary mají největší teoreticko-praxeologickou znalost ohledně oprávnění k omezení osobní svobody dle zákona o Policii ČR, kdy velmi dobrou či výbornou znalost deklarovalo téměř 85% dotazovaných policistů.

Taktéž bylo verifikováno, že nejčastěji užívaným omezením osobní svobody ze strany policistů v roce 2019 bylo zajištění osoby dle aplikace ustanovení § 26 zákona o Policii ČR a to konkrétně u více než 50% respondentů použití ve více než 20 případech za rok. Je zjevné, že zajištění osoby je nejrozšířenějším nástrojem k zachování klidového stavu a plnění řádného výkonu služby.

Naproti tomu bylo potvrzeno, že nejméně často užívaným omezením osobní svobody ze strany policistů v roce 2019 bude předvedení dle aplikace ustanovení §§ 61, 63 a 65 zákona o Policii ČR. Tento výsledek autor přisuzuje skutečnosti, že oprávnění k předvedení nedává policistům žádná oprávnění navíc a tudíž jeho aplikace na kriminálně závadové osoby, často pod vlivem návykových látek, je velice riziková a podmínky pro její užití splývají s využitím jiných právních rámců.

Poslední ověřenou hypotézou byla skutečnost, že téměř polovina respondentů uvedla, že preferuje provádění úkonů s osobami podezřelými z protiprávních činů na základě „dobrovolnosti“, bez nutnosti omezení osobní svobody. Tuto možnost deklarovali především policisté déle sloužící a příslušníci věcně zařazení do menších organizačních článků, tedy Obvodních oddělení PČR. Větší část respondentů uvedla, že takto koná z důvodu šetření práv a svobod osob a 13,5 % dotázaných policistů nechce vypisovat navázanou související nezbytnou administrativu.

Falzifikace hypotézy nastala v problematice spokojenosti policistů s právním řádem České republiky v oblasti omezení osobní svobody, kdy bylo kvantitativním výzkumným šetřením zjištěno, že více než polovina respondentů hodnotila český právní řád v souvislosti s tématem omezení osobní svobody kladně a pouze by zavedla drobné rámcové zpřesnění jednotlivých oprávnění. Pětina respondentů je dokonce spokojena natolik, že by nerealizovala žádné změny.

Toto zjištění bylo velikým překvapením, poněvadž se autor domníval, že většina dotazovaných policistů bude žádat zpřísnění právního řádu v souvislosti s omezením osobní svobody jednotlivce, avšak zjištěným kontrastem bylo, že téměř 75% policistů hodnotilo zákonné normy kladně.

Při realizaci „práce“ došlo k jediné problematické situaci, kdy bylo v rámci měsíčního kvantitativního výzkumu skutečně obtížné sehnat vysoký počet odpovídajících a kvalitních respondentů v řadách Policie České republiky.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. FENYK J., CÍSAŘOVÁ D., GŘIVNA T. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 7. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 952 s. ISBN 978-80-7598-306-0.
2. JELÍNEK J. a kolektiv. *Trestní právo procesní*. 5. Vydání. Praha: Leges, 2018, 864 s. ISBN 978-80-7502-278-3.
3. JEMELKA L., VETEŠNÍK P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 1153 s. ISBN 978-80-7400-666-1.
4. KMEC J., KOSAŘ D., KRATOCHVÍL J., BOBEK M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck. 2012, 1687. ISBN 978-80-7400-365-3.
5. LAVICKÝ P. a kolektiv. *Občanský zákoník I. Obecná část (§1-654). Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 2400 s. ISBN 978-80-7400-529-9.
6. MATES, P., HORZINKOVÁ, E., HROMÁDKA, M. a RAJMAN, J. *Nové policejní právo*. 1. Vydání. Praha: Linde Praha a.s., 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.
7. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář*. 7. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 4700 s. ISBN 978-80-7400-465-0.
8. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 3285 s. ISBN 978-80-7400-109-3.
9. ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 1. Vydání. Plzeň: vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2009. 396 s. ISBN 978-80-7380-160-1.
10. TOMEK, P. *Slovník služebního poměru. Edice právo*. 1. Vydání. Olomouc: Anag, 2009, 306 s. ISBN 978-80-7263-541-2.
11. VANGELI, B. *Zákon o policii České republiky. Komentář*. 2. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2014. 483 s. ISBN 978-80-7400-543-5.
12. *Cizinci, azyl: zákon o pobytu cizinců na území ČR, zákon o dočasné ochraně cizinců, vízový kodex, zákon o azylu, Ženevská úmluva, další předpisy a dokumenty*. Ostrava: Sagit, 2018, 336 s. ISBN: 978-80-7488-360-6.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO, Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>>.
2. ČESKO, Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.
3. ČESKO, Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.
4. ČESKO, Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>>.
5. ČESKO, Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>.
6. ČESKO, Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/1999-326>>.
7. ČESKO, Usnesení č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky, WWW: <<https://zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>>.

Seznam zkratek

KŘP – Krajské ředitelství policie

Listina – Listina základních práv a svobod, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb.

MOP – Místní oddělení Policie České republiky

OHS – Oddělení hlídkové služby

OOP – Obvodní oddělení Policie České republiky

OPL – Omamná a psychotropní látka

OŘP – Obvodní ředitelství Policie České republiky

PČR – Policie České republiky

pprap. – Hodnost podpraporčík

PMJ – Pohotovostní motorizovaná jednotka

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SPJ – Speciální pořádková jednotka

Trestní řád – zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním

Trestní zákoník – zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zajištění – zajištění osoby / zajištění cizince dle §§ 26 / 27 zákona č. 273/2008 Sb.

Zákon o Policii ČR – zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

ZJ – Zásahová jednotka

Seznam příloh

Příloha č. I.	Obálka spisu
Příloha č. II.	Oznámení přestupku
Příloha č. III.	Vyrozumění oznamovatele o přestupku
Příloha č. IV.	Úřední záznam hlídky z místa události
Příloha č. V.	Úřední záznam o zajištění osoby
Příloha č. VI.	Poučení zajištěné osoby
Příloha č. VII.	Úřední záznam o použití donucovacího prostředku
Příloha č. VIII.	Otázky SARA DN
Příloha č. IX.	Etický kodex Policie České republiky

Příloha č. I.

OBÁLKA SPISU

Spisová značka: KRPA-100000/PŘ-2018-000000

JIS: KRPAETRsp52548139

Název článku: (001322)

Obvodní ředitelství policie Praha III

Místní oddělení Letňany

Název spisu (stručný obsah spisu):

**AGRESIVNÍ DOMINIK PŘESTUPEK PROTI OBČANSKÉMU
SOUŽITÍ A PŘESTUPEK PROTI VEŘEJNÉMU POŘÁDKU**

Datum založení spisu: 19.12.2018

Datum uzavření spisu: 01.01.2019

Uloženo listů: 13 (+ obálka: 1)

Počet svazků příloh:

Počet nelistinných příloh:

Fyzické umístění nelistinných příloh:

Spisový znak: 35.1.2

Skartační znak: „S“

Rok skartace: 2024

Skartační lhůta začíná plynout od roku: 2019

Schválil: npor. Mgr. Pavel Mareček

Příloha č. II.

JID: PCR00ETRfo61386782

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-000000

Praha 19. prosince 2018

Počet stran: 1

Úřad Městské části Praha 18
Bechyňská 639
199 00 Praha 9

Oznámení přestupku

Podle § 74 odst. 2 zákona číslo 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich oznamuji přestupek na fyzickou osobu

Dominik AGRESIVNÍ,

nar. 05.12.1994, místo nar.: PRAHA, trv. bytem KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY,

který je podezřelý z
přestupku

na úseku:

přestupky proti veřejnému pořádku a přestupky proti občanskému soužití

podle § 5, odst. 1, písm. a), zákona č. 251/2016 Sb.

a

§ 7, odst. 1, písm. c), bod 4, zákona č. 251/2016 Sb.

tím, že dne 19. prosince 2018 v době od 18:10 hodin do 18:30 hodin, v bytě č. 41, v 6. patře, na adrese Krausova 606, Praha 9 - Letňany, verbálně útočil na svou družku, paní Anna Nováková, nar. 12.12.1995, kdy ji urážel a vyhrožoval jí vyhozením z okna. Na místě posléze hlídka PČR MOP Letňany, kdy pan Agresivní nerefletoval opakovaných, jasně zřetelně, slušně formulovaných výzev policistů na místě události, choval se agresivně a arogantně, snažil se poškozenou napadnout, z tohoto důvodu zajištěn za neuposlechnutí výzvy. Vzhledem ke značné opilosti převezen na protialkoholní záchytnou stanici nemocnice Na Bulovce.

pprap. Richard Syblík
vrchní asistent

npor. Bc. Pavel Mareček
vedoucí oddělení

Příloha č. III.

JID: PCR00ETRfo61392960

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-000000

Praha 1. ledna 2019

Počet stran: 1

Anna Nováková
KRAUSOVA 606
LETŇANY
199 00 PRAHA

Vyrozumění podle § 74 odst. 4, zákona číslo 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Na Vaši žádost o vyrozumění ve věci přestupku proti veřejnému pořádku a přestupku proti občanskému soužití dle § 5, odst. 1, písm. a) a dle ustanovení § 7, odst. 1, písm. c), bod 4, zákona číslo 251/2016 Sb., o některých přestupcích, který jste dne 19.12.2018, v 18:38 hodin oznámil(a) na linku 158, Vám sděluji, že dne 01.01.2019 bylo Vaše oznámení v souladu s ustanovením § 74, odst. 2, zákona číslo 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, **oznámeno příslušnému správnímu orgánu k projednání.**

Konkrétně se jedná o Úřad městské části Prahy 18, sídlící na adrese Bechyňská 639, Praha 9 - Letňany.

pprap. Richard Syblík
vrchní asistent

npor. Bc. Pavel Mareček
vedoucí oddělení

Příloha č. IV.

JID: PCR00ETRfo61378438

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-00000

Praha 19. prosince 2018
Počet stran: 3

Úřední záznam

Dne 19. prosince 2018 v 18:38 hodin bylo telefonicky oznámeno na linku 158, že na adrese Krausova 606, Praha 9 - Letňany, má muž napadat svou přítelkyni, měl ji vyhodit z bytu, kdy ona čeká na hlídku PČR před domem. Na místo tedy obratem vyslána motorizovaná hlídka MOP Letňany IRIS 612, ve složení pprap. Syblík - řidič a pprap. Smejkal - velitel hlídky, aby oznámení prověřila. Hlídka se na místo dostavila neprodleně, bez zbytečného odkladu, kdy se spojila s oznamovatelkou, jež na hlídku PČR čekala před bytovým domem na výše uvedené adrese bez bot a evidentně v šoku, kdy byla ztotožněna jako:

Anna NOVÁKOVÁ, nar. 12.12.1995 v Praha, svobodná, st. přísl. CZE, trv. bytem KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY, tel.: 608640777, patrOS negativní, KO,

kdy tato k věci uvedla, že je vlastníkem agentury Czech Bananas, kdy zaměstnává lidi do různých firem, kdy její druh Dominik Agresivní, nar. 05.12.1994, je zaměstnán u její agentury a pracuje pro společnost ANKO s.r.o., (se sídlem ve Zruči nad Sázavou). Dnešního dne, tj. 19. prosince 2018, ve 14:16 hodin jí telefonicky kontaktovala paní Radka Kebabová (personalistka firmy ANKO s.r.o.), že její druh Dominik Agresivní přišel dnes do práce opilý a žádala jí, aby ho telefonicky kontaktovala a domluvila mu, aby opustil podnik. Následně mu tedy paní Nováková volala, aby jí nedělal ostudu a odešel z firmy, s čímž on souhlasil a z firmy odešel. Posléze se oznamovatelce v přesně nezjištěnou dobu pan Agresivní telefonicky ozval a oznámil jí, že nasedá na autobus ve Zruči nad Sázavou a jede do Prahy. Kolem 18:00 hodin přišel domů, na adresu Krausova 606, Praha 9 - Letňany a to v silně podnapilém stavu, kdy na toto konto mu paní Nováková řekla, že by se měl už s tím alkoholem léčit, že jí jen dělá ostudu u zaměstnavatelů a firem. Na toto pan Agresivní vzhledem ke svému podroušenému stavu příliš nereagoval a následně otevřel okno v obývacím pokoji a sdělil jí, že je odpad, ať mu přestane neustále něco vyčítat nebo jí vyhodit z okna či jí předestřel možnost, ať z okna skočí sama. Z této demonstrativní výhrůžky a nastalé situace byla paní Nováková tak konsternována, vystrašena a vzhledem

Příloha č. IV.

k emocionálnímu rozpoložení z celé situace utekla z bytu na chodbu a přivolala na místo policii. V neposlední řadě paní Nováková uvedla, že alkoholové excesy jejího druha jsou časté, jeho chování se po konzumaci alkoholu razantně zhoršuje, avšak jeho dnešní chování opravdu vybočovalo z průměrnosti jeho alkoholových excesů.

Anna Nováková tedy po příjezdu hlídky MOP Letňany na místo jako uživatelka bytu č. 41, v 6. patře na adrese Krausova 606, Praha 9, vpustila hlídku dovnitř, kde se nacházel muž později ztotožněn jako:

Dominik AGRESIVNÍ, nar. 05.12.1994 v PRAHA, svobodný, st. přísl. CZE, trv. bytem KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY, tel.: 777753598, patrOS negativní, KO,

který seděl na pohovce v obývacím pokoji. Při příchodu do bytu byl hlídkou vyzván, aby prokázal svojí totožnost dle ustanovení § 63, odst. 2, písm. a), zákona o PČR a dále k podání vysvětlení k nastalé události dle § 61 zákona o PČR. Po jasné, slušné a zřetelně formulované výzvě ze strany policistů však nenásledovala žádná relevantní odpověď ze strany pana Agresivního, jeho jednání s policisty bylo povýšené, arogantní, chvílemi byl duchem nepřítomen, z jeho dechu byl silně cítit alkohol. Chování, temperament a nálada pana Agresivního se během chviliek často měnily, avšak arogance, povýšenost a verbální agresivita byla stále stejná. Neustále a opakovaně skákal policistům do řeči, verbálně útočil na svou družku, ačkoliv byl opakovaně poučován, aby toto nekonal. Během jedné chvíle, kdy se s ním dalo mluvit, byl opětovně dotázán na incident, kdy sdělil, že se údajně vůbec nic nestalo. To byl jediný okamžik, kdy se k celé věci, ač velmi stroze, vyjádřil. Družce před policisty verbálně nadával, že je „kurva a kráva“, dále ji nadával v anglickém jazyce. Během tohoto arogantního chování, kdy pan Dominik Agresivní stále narušoval průběh zákroku a mařil řádné objasnění věci, byl ze strany pprap. Syblíka opakovaně vyzván "Jménem zákona", aby zanechal svého protiprávního jednání s výstrahou, že v negativním případě budou použity donucovací prostředky a bude zajištěn, tj. omezen na osobní svobodě dle § 26 zákona o PČR. Těchto výzev opakovaně nerefletoval, avšak vždy bylo s vypětím psychických sil a s využitím maximální empatie dosaženo účelu sledovaného úkonem, například prokázání totožnosti. Z tohoto důvodu ze strany PČR nebylo v konkrétní moment přistoupeno k razantnějšímu opatření.

Během dořešování incidentu, kdy byly obě zainteresované strany vyzvány k provedení dechových zkoušek za účelem zjištění ovlivnění alkoholem a to kalibrovaným analyzátořem alkoholu v dechu značky Drager, výrobní číslo ARDM - 0110, pan Agreisvní po provedení těchto zkoušek, kdy výsledek u oznamovatelky byl negativní a u

Příloha č. IV.

jeho osoby pozitivní s hodnotou 2,90 promile, opět začal vulgárně pokřikovat na paní Novákovou a na zasahující policisty. Mimo jiné křičel, že má dlouhé prsty a že se postará, aby pprap. Syblík skončil u Policie. Na toto byl opět vyzván "Jménem zákona", aby zanechal svého protiprávního jednání, nemařil zákrok PČR a nepokračoval v přestupkovém jednání, jinak bude omezen na osobní svobodě. Pan Dominik Agresivní však těchto výzev neuposlechl, neustále nadával, rozešel se směrem k pprap. Syblíkovi a oznamovatelce, házejíc kolem sebe prudce rukama, načež byl pprap. Syblíkem zajištěn dne 19. prosince 2018, v čase 19:15 hodin za užití DP podle § 51 a § 53, odst. 1, zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a v souladu s ustanovením § 52 zákona o PČR, viz. ÚZ o užití DP. Po zajištění byla provedena prohlídka osoby dle ustanovení § 35, odst. 2, písm. a), zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky s negativním výsledkem a byla přiložena služební pouta dle § 54, písm. a), zákona o PČR.

Na základě výše uvedených skutečností a vzhledem ke značné opilosti zajištěné osoby, tato byla s vědomím DS MOP Letňany, prap. Fodora, převezena do protialkoholní záchytné stanice nemocnice Na Bulovce, kam byl muž eskortován v nezraněném stavu a předán se všemi svými věcmi dne 19. prosince 2018 v čase 19:25 hodin, čímž bylo zajištění ze strany PČR ukončeno. Na příjmu PAZS pan Agresivní nadýchal 2,83 promile alkoholu v dechu. Poškozená dále ze strany PČR poučena, že se ve věci jedná o přestupek proti občanskému soužití, který lze projednat jen s jejím souhlasem, kdy pokud tento souhlas udělí, bude oznámen příslušnému orgánu, tj. ÚMČ Prahy 18 k dalšímu projednání. Paní Nováková poučení porozuměla a hlídce podepsala souhlas s projednáním přestupku. O celé události sepsán tento úřední záznam. O užití DP vyrozuměn operační důstojník KŘP hl. města Prahy, DS MOP Letňany, prap. Fodora a dále dne 19. prosince 2018, v čase 20:00 hodin i ZVO MOP Letňany, npor. Michal Zbín, DiS.

pprap. Richard Syblík
vrchní asistent

Příloha č. V.

JID: PCR00ETRfo61378499

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-00000

Praha 19. prosince 2018
Počet stran: 3

Úřední záznam o zajištění osoby

Dne **19.12.2018** v **19:15** hod. v Praha byl(a) podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

zajištěn(a):

Jméno a příjmení: **Dominik AGRESIVNÍ**
Datum narození: 05.12.1994
Místo narození: **Praha**, okres: hlavní město Praha
Rozený(á):
Státní příslušnost: **Česká republika**
Doklad: 123456789
Trvalý pobyt: **KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY**
Současný pobyt: **KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY**
Adresa pro účely doručování:

neboť zajištěná osoba

f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Další okolnosti zajištění:

Dominik AGRESIVNÍ, nar. 05.12.1994 dne 19. prosince 2018, v 19:15 hodin na adrese Krausova 606, Praha 9 - Letňany, v bytě č. 41, v 6. patře, opakovaně neuposlechl výzev zasahujících policistů, především pprap. Syblíka, kdy tento ho opakovaně, nejméně ve čtyřech případech vyzýval "Jménem zákona", aby nemařil řádné objasnění věci, předložil doklad totožnosti dle ustanovení § 63, odst. 2, písm. a), zákona č. 273/2008 Sb., o PČR, neútočil na oznamovatelku Annu Novákovou, nar. 12.12.1995, kdy zákroku policistů předcházelo napadení oznamovatelky z jeho strany, kdy tato byla nucena utéci z předmětného bytu na ulici, odkud zavolala na linku 158, dále viz. ÚZ hlídky a ÚZ o použití DP.

Zajištění provedl a osobu poučil: pprap. Syblík Richard

Podle § 35 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, **byla** provedena prohlídka zajištěné osoby, kterou provedl: pprap. Syblík Richard

Při prohlídce **nebyla** nalezena zbraň.

Zajištěná osoba **nežádá** podle § 24 odst. 2 zákona. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, o vyzkoušení osoby:

Nebyly dány důvody nevyrozumění podle § 24 odst. 3 zákona. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Příloha č. V.

Zajištěná osoba **nevyužila** práva na poskytnutí součinnosti k zajištění právní pomoci na vlastní náklady podle § 24 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištěná osoba **nevyužila** práva na ošetření či vyšetření podle § 24 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Zajištění osoby **nepředcházelo** předvedení podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky nebo jiného zákona.

Využití oprávnění (pouta) dle § 54 zákona číslo 273/2008 Sb.: ANO

Byla dána důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku.

Bylo použito pout.

Dne 19.12.2018 v době od 19:15 hodin do 19:25 hodin.

Při využití tohoto oprávnění **nedošlo** ke zranění osoby.

Pouta byla využita vzhledem ke značné opilosti zajištěné osoby, kdy mu byla kalibrovaným analyzátozem alkoholu v dechu naměřena hodnota 2,90 promile alkoholu v dechu. Zajištěný se po celou dobu choval verbálně agresivně, vyhrožoval jak ohrožené osobě, tak zasahujícím policistům, nedalo se s ním oboustranně relevantně komunikovat, příjem komunikačních podnětů z jeho strany byl značně omezen vzhledem k jeho podnapilosti, byla zde obava, že se bude snažit utéct.

Zajištěná osoba **nebyla** omezena ve volném pohybu připoutáním podle § 25 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Potvrzuji správnost záznamu a převzetí poučení:

Dominik AGRESIVNÍ

Zajištěné osobě **nebyla** poskytnuta strava.

Zajištěná osoba **nebyla** umístěná v policejní cele.

Zajištění osoby bylo ukončeno dne 19.12.2018 v 19:25 hodin předáním osoby kam: protialkoholní záchytná stanice nemocnice Na Bulovce.

Osobu převzal: MUDr. Jakub Novák, DiS.

Úřední záznam zpracoval:

pprac. Richard Syblík

Příloha č. V.

Práva osoby omezené na svobodě

V případě zadržení, zatčení, zajištění, předvedení od okamžiku omezení na svobodě Policií České republiky máte tato práva:

- právo na respektování vaší lidské důstojnosti, a aby na vás nebyl činěn neoprávněný fyzický ani psychický nátlak,
- právo kontaktovat právního zástupce a právo na poskytnutí právní pomoci,
- právo na lékařské ošetření určeným lékařem a vyšetření lékařem dle své volby,
- právo být informován o dalším předpokládaném úředním postupu a předpokládaném trvání omezení vaší svobody, o důvodech omezení vaší osobní svobody,
- právo na poučení o vašich právech a povinnostech,
- právo být vyslechnut,
- právo odepřít výpověď,
- právo být ihned propuštěn, pominou-li důvody omezení vaší svobody.

V případě vašeho omezení na svobodě umístěním do policejní cely máte dále tato práva:

- právo na poskytnutí stravy,
- právo na přiměřený spánek,
- právo na přiměřený odpočinek,
- právo přístupu k pitné vodě a toaletě,
- právo na provedení základní hygieny,
- právo na podávání návrhů, podnětů a stížností a právo sepsat a podat stížnost na postup Policie České republiky,
- právo na přivolání policisty,
- právo na poskytnutí potřebných léků a zdravotních pomůcek,
- v případě potřeby právo na zapůjčení čistého oděvu a obuvi,

Příloha č. VI.

JID: PCR00ETRfo63353961

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-000000

Praha 19. prosince 2018

Počet stran: 1

Poučení zajištěné osoby

Máte právo zajistit si na vlastní náklady právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Potřebujete-li v tom pomoci, požádejte policii. V některých případech je tato pomoc bezplatná, policie Vám poskytne bližší informace. Máte právo být seznámen(a) s důvody zajištění. Pokud neovládáte český jazyk, máte právo na bezplatnou pomoc tlumočnicka, který Vám může pomoci i v komunikaci s osobou poskytující právní pomoc, a pokud jde o obsah vašich rozhovorů, je vázán vůči policii mlčenlivostí. Během výslechu policií nebo jinými příslušnými orgány máte právo vyjádřit se k věci, nejste však povinen(na) vypovídat). Pokud jste zajištěn, máte právo nahlédnout do podstatných dokumentů nutných k napadení Vašeho zatčení nebo zadržení. Pokud jste zajištěn(a), měl(a) byste sdělit policii, zda si přejete nechat o svém zadržení někoho vyrozumět, např. člena své rodiny nebo svého zaměstnavatele. V některých případech může být Vaše právo na vyrozumění další osoby o Vašem zadržení dočasně omezeno. V takovém případě Vás o tom policie informuje. Jste-li cizinec/cizinka, sdělte policii, zda si přejete, aby byl o Vašem zadržení vyrozuměn Váš konzulární úřad nebo velvyslanectví. Rovněž policii sdělte, zda si přejete kontaktovat pracovníka konzulárního úřadu nebo velvyslanectví. Jste-li zajištěn(a), máte právo na naléhavou lékařskou pomoc. Pokud tuto pomoc potřebujete, sdělte to policii. Po zajištění můžete být zbaven(a) svobody nejdéle po dobu 24 hodin. Po uplynutí této lhůty musíte být propuštěn(a), nebo musí být o věci jinak rozhodnuto.

Poučení převzal **Dominik AGRESIVNÍ**
dne **19.12.2018**

Příloha č. VII.

JID: PCR00ETRfo61378613

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-00000

Praha 19. prosince 2018

Počet stran: 3

Úřední záznam o použití donucovacího prostředku

Dne 19.12.2018 v 19:15 hod. v Praha použil pprap. **Syblík Richard, OEČ 326790** podle § 51 a § 53 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, donucovací prostředek podle § 52, písm. a, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, hmaty, chvaty, údery a kopy

proti

Jméno, příjmení: **Dominik AGRESIVNÍ**
Datum narození: **05.12.1994**
Místo narození: **PRAHA**
Rozený(á):
Státní příslušnost: **Česká republika**
Doklad: **123456789**

Trvalý pobyt: **KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY**
Současný pobyt: **KRAUSOVA 606, 199 00 PRAHA-LETŇANY**

Okolnosti použití donucovacího prostředku

Dne 19. prosince 2018 v době od 18:10 hodin do 18:30 hodin na adrese Krausova 606, Praha 9 - Letňany, v bytě č. 41, v 6. patře, měl muž napadnout svou družku. Na místo vyjela hlídka MOP Letňany, IRIS 612, aby oznámení prověřila. Při příchodu do bytu, kam byli policisté vpuštěni oznamovatelkou, byl podezřelý pan Agresivní vyzván, aby prokázal svojí totožnost dle § 63, odst. 2, písm. a), zákona o PČR a dále k podání vysvětlení k nastalé události dle § 61 zákona o PČR. Po jasné, slušné a zřetelně formulované výzvě ze strany policistů však nenásledovala žádná relevantní odpověď ze strany pana Agresivního, jeho jednání s policisty bylo povýšené, arogantní, chvílemi byl duchem nepřítomen, z jeho dechu byl silně cítit alkohol. Chování, temperament a nálada pana Agresivního se během chviliek často měnily, avšak arogance, povýšenost a verbální agresivita byla stále stejná. Neustále a opakovaně skákal policistům do řeči, verbálně útočil na svou družku, ačkoliv byl opakovaně poučován, aby toto nekonal. Družce před policisty verbálně nadával, že je „kurva a kráva“, dále ji nadával v anglickém jazyce. Během tohoto arogantního chování, kdy pan Agresivní stále narušoval průběh zákroku a mařil řádné objasnění věci, byl ze strany pprap. Syblíka opakovaně vyzván "Jménem zákona", aby zanechal svého protiprávního jednání s výstrahou,

Příloha č. VII.

že v negativním případě budou použity donucovací prostředky a bude zajištěn, tj. omezen na osobní svobodě dle zákona o PČR. Těchto výzev opakovaně nerefletoval, avšak vždy bylo s vypětím psychických sil a s využitím maximální empatie dosaženo účelu sledovaného úkonem, například prokázání totožnosti. Z tohoto důvodu ze strany PČR nebylo v konkrétní moment přistoupeno k razantnějšímu opatření, jelikož byla dodržována zásada přiměřenosti, aby zásah do práv a svobod osob nepřekročil míru nebezpečnosti jejich protiprávního jednání. Během dořešování incidentu, kdy byly obě zainteresované strany vyzvány k provedení dechových zkoušek za účelem zjištění ovlivnění alkoholem a to kalibrovaným analyzátozem alkoholu v dechu, pan Agresivní po provedení těchto zkoušek, kdy výsledek u oznamovatelky byl negativní a u jeho osoby pozitivní s hodnotou 2,90 promile, opět začal vulgárně pokřikovat na paní Novákovou a na zasahující policisty. Mimo jiné křičel, že má dlouhé prsty a že se postará, aby pprap. Syblík skončil u Policie. Na toto byl opět vyzván "Jménem zákona", aby zanechal svého protiprávního jednání, nemařil zákrok PČR a nepokračoval v přestupkovém jednání jinak bude omezen na osobní svobodě. Pan Dominik Agresivní však těchto výzev neuposlechl, neustále nadával, rozešel se směrem k pprap. Syblíkovi a oznamovatelce, házejíc kolem sebe prudce rukama, načež byl pprap. Syblíkem uchopen za pravou ruku a krk a byl přitlačen ke zdi. U zdi pprap. Syblík tlačil pravou loketní kostí na krk pana Agresivního, aby ho u zdi fixoval a dále se mu snažil levou rukou dát obě ruce za záda. Toto bylo prováděno za stálých hlasitých výzev. Pan Dominik Agresivní výzev nerefletoval, kladl aktivní odpor, snažil se silou vymanit ze sevření, proto byl ze strany pprap. Syblíka použit navolňovací kop pravou nohou do oblasti trupu, konkrétně na pravá žebra. Po tomto navolňovacím kopu si pan Agresivní dal obě ruce za záda, kde mu je svýma oběma rukama pprap. Syblík zafixoval a pprap. Smejkal pouze bez užití síly přiložil služební pouta dle ustanovení § 54 zákona o PČR.

Před použitím donucovacího prostředku **bylo** použito výzvy s výstrahou "Jménem zákona, zanechte svého protiprávního jednání, přestaňte mařit probíhající zákrok, jinak budou použity donucovací prostředky a budete „zajištěn“.

Použití donucovacího prostředku **bylo** účinné.

Použitím donucovacího prostředku **nebyly** způsobeny následky.

Případný(i) svědek(ci) použití donucovacího prostředku:

Anna Nováková, nar. 12.12.1995
policista MOP Letňany pprap. David Smejkal

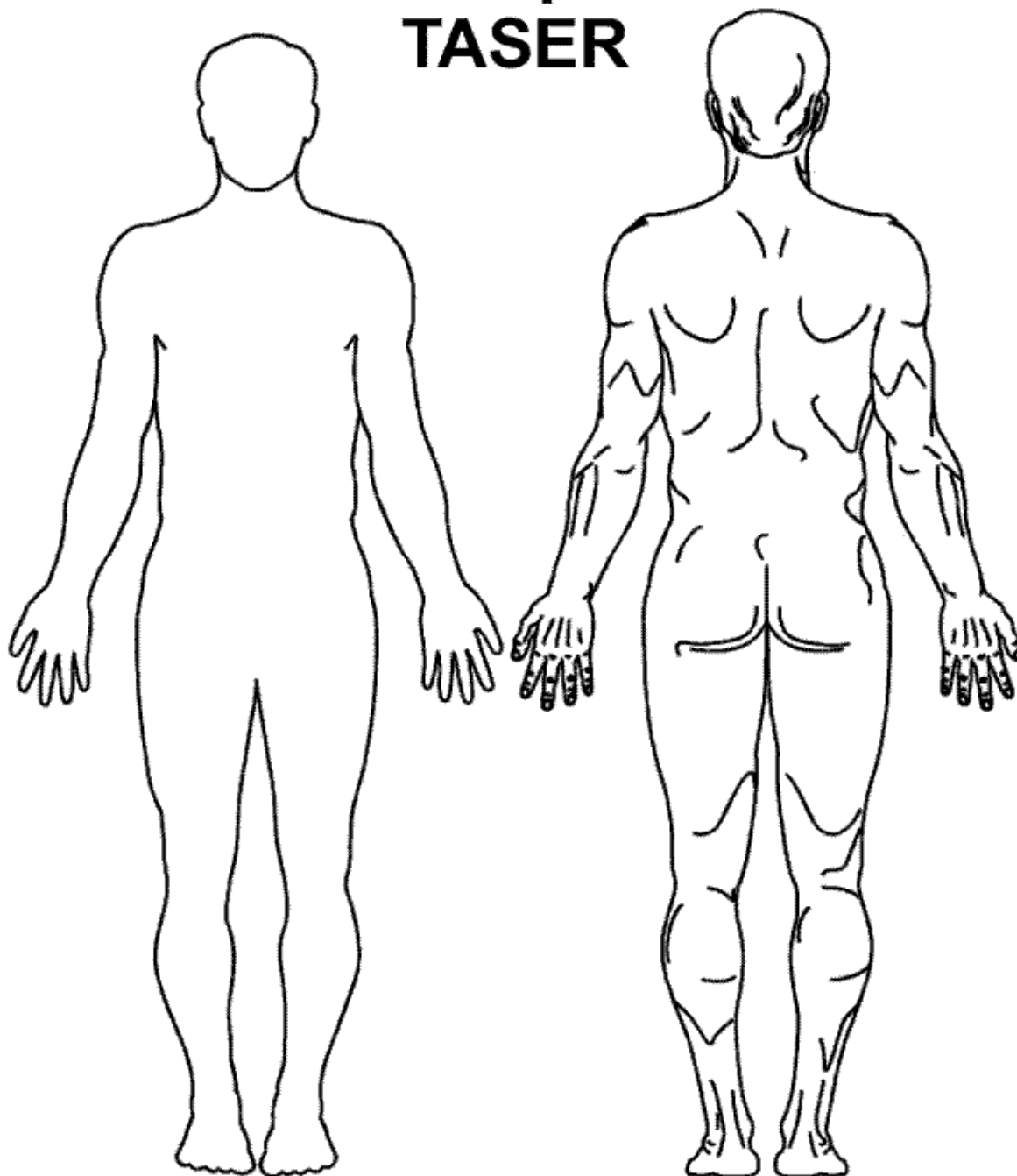
O použití donucovacího prostředku byl vyrozuměn npor. Zbín Michal DiS., OEČ 283090 dne 19.12.2018 ve 20:00 hodin.

Úřední záznam zpracoval: pprap. Richard Syblík, OEČ 326790

Použití donucovacího prostředku bylo vyhodnoceno dne 20.12.2018 jako **oprávněné a přiměřené**

Vyhodnocení provedl: npor. Michal Zbín, DiS., zástupce vedoucího oddělení

Zakreslení míst zásahu donucovacím prostředkem **TASER**

Zakreslete prosím pomocí značky "X" místa zásahu,
příp. "X" místa aplikace kontaktního režimu.

Příloha č. VIII.

JID: PCR00ETRfo61378408

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Obvodní ředitelství policie Praha III
Místní oddělení Letňany
Bechyňská 639, 199 00 Praha 9

Č. j. KRPA-100000/PŘ-2018-000000

Praha 19. prosince 2018

Počet stran: 2

Otázky SARA DN:

U všech položek následujících v této části v případě odpovědi ANO upřesnit.

Oddíl 1: Násilí ve vztahu k blízké osobě

Dopouští se násilná osoba závažného fyzického nebo sexuálního násilí: **NE**
(např. fyzické útoky a sexuální násilí, pokusy o ně, použití zbraní)

Vyhrožuje závažným násilím, sděluje své násilné úmysly: **ANO**

(např. vyjadřuje vražedné nebo agresivní myšlenky, plány, ničí oblíbené věci ohrožené osoby)

Pan Dominik Agresivní vyhrožoval paní Novákové vyhozením z okna bytu

Dochází ke stupňování fyz. nebo sex. násilí nebo výhružek a úmyslů ze strany násilné osoby: **NE**

(např. zvyšuje se krutost, četnost nebo různorodost násilných činů, výhružek nebo úmyslů)

Porušuje násilná osoba příkazy soudu a jiná nařízení: **NE**

(např. podmínky kauce, zkušební doby, podmíněčného propuštění, trestu zákazu pobytu, společenské záruky, probace apod.)

Má násilná osoba názory a postoje, které schvalují násilí: **NE**

(např. vyznává a omlouvá zneužívání moci a různé formy násilí, trpí chorobnou žárlivostí, má potřebu ovládat blízké osoby, zlehčuje nebo popírá domácí násilí)

Oddíl 2: Obecné sklony násilné osoby k násilí

Dopouští se násilná osoba obecné kriminality: **NE**

(jedná násilná osoba antisociálně na veřejnosti (tj. mimo domácí násilí), existují informace o takovém chování, je držitelem zbraně)

Jsou informace o problémech v předchozích vztazích: **NEZJIŠTĚNO**

(měla násilná osoba problém vytvořit a udržet dlouhodobý důvěrný vztah (opakované opouštění partnera, násilí ve vztahu)

Má násilná osoba pracovní nebo finanční problémy: **NEZJIŠTĚNO**

(např. je dlouhodobě bez zaměstnání, často mění zaměstnání, má výrazné finanční obtíže)

Příloha č. VIII.

Má násilná osoba problémy s toxikomanií a jinými závislostmi: **ANO**

(např. problémy spojené s užíváním nelegálních drog, alkoholu nebo předepsaných léků, s hráčskou závislostí např. na automatech)

Alkohol - při požití alkoholu je agresivní, nekontroluje své chování

Má násilná osoba problémy v oblasti duševního zdraví: **NEZJIŠTĚNO**

(např. evidentní známky narušení kontaktu s realitou, extrémní chování vybočující mimo normu)

Oddíl 3 : Zranitelnost ohrožené osoby

Chová se ohrožená osoba rozporuplně ve vztahu k násilné osobě: **NE**

(přestože se chce od násilné osoby odpoutat, udržuje s ní pravidelné nebo nepravidelné kontakty, popírá a omlouvá akce násilníka, svaluje vinu na sebe)

Má z násilné osoby extrémní strach: **NE**

(tzn. hladina strachu výrazně ovlivňuje její sebeobraně chování, strach ohroženou osobu traumatizuje a ochromuje její jednání)

Má ohrožená osoba problém se zajištěním svého bezpečí: **NE**

(riziko je velké, pokud ohrožená osoba nemá znalost o tom, kde a jak hledat pomoc, není schopna zajistit své bezpečí, nezná svá práva, má malé nebo žádné kontakty s přáteli a s původní rodinou)

Existují objektivní překážky, které brání zajištění bezpečí pro ohroženou osobu (nejenom v místě bydliště, ale i v zaměstnání): **NE**

(tato místa nezaručují bezpečí, chybí podpora od jiných osob, zdroje pomoci nejsou rychle a lehce dosažitelné, existuje problém s dopravní obslužností)

Má ohrožená osoba závažné osobní problémy: **NE**

(např. problémy se zaměstnáním, s financemi, problémy právního rázu, mentální problémy, problémy s užíváním návykových látek)

Byly splněny podmínky pro vykazání násilné osoby? **NE**

Odůvodnění vykazání:

Zpracoval: pprap. Richard Syblík
(hodnostní označení, jméno, příjmení)

¹⁾ Nehodící se škrtně.

Příloha č. IX.

Etický kodex Policie České republiky

Príslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat.

1. Cílem Policie České republiky je

- a. chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- b. prosazovat zákonost,
- c. chránit práva a svobody osob,
- d. preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- e. usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

2. Základními hodnotami Policie České republiky je

- a. profesionalita,
- b. nestrannost,
- c. odpovědnost,
- d. ohleduplnost,
- e. bezúhonnost.

3. Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je

- a. prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
- b. chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
- c. uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
- d. při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,
- e. používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně či ponižujícím způsobem,
- f. nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,
- g. zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,
- h. zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
- i. zásadně se vyhýbat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů

Příloha č. IX.

4. Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je

- a. usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
- b. dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
- c. netolerovat ani nekrýt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.

5. Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je

- a. nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon,
- b. chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života.